Nr. 11

Zitting van donderdag 30 november 2023

Voorzitter: de heer J.C. Oostrum, 1ste plaatsvervangend raadsvoorzitter.

Aanwezig zijn de leden: mevrouw W. Alba Heijdenrijk, de heren B.C.S. Bahlmann, A. Boutachkourt, D.R.E. van Gammeren en J.P. van der Geest, de dames P. de Groot en E.W.H. Hamann, de heren M.C. Houtepen, A.C. van Houwelingen, J. Klein en A. Krol, mevrouw G. Metz, de heer J.C. Oostrum, mevrouw J. van Oversteeg, de heer M. de Pagter, mevrouw L.P.W. Pellikaan, de heren J.M. Roeland, N. van Santen, P.C.J. Schefferlie, I. Tekir en D. van Veen, mevrouw T. van 't Westende-de Bijl en de heer C. van Willigen.

Griffier: de heer H. Sepers.

Tevens aanwezig de heer M. de Boer, de dames E.L. Dansen, A. Mager en M.J. Molengraaf en de heer F. Polatli (wethouders), alsmede mevrouw H. Kromkamp (gemeentesecretaris).

Afwezig met kennisgeving de heer A. Koçak en mevrouw D. Stevens.

*

1. Opening 2
2. Ingekomen stukken 2
3. Vaststellen agenda 2
4. Vaststelling notulen 2
5. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit het college 2
6. Hamerstukken 8
6.a Zienswijzeprocedure voor de re-integratieverordening van Avres (2023-885986) 8
6.b Participatie onder de Omgevingswet (2023-881340) 8
7. Bespreekstukken 8
7.a Lokale klimaatadaptatiestrategie (2023-881398) 8
7.b Nieuwe brug over de Linge (2023-875955) 28
7.c Instrumenten woningmarkt (2023-885868) 43
8. Overzicht begrotingswijzigingen 30 november 2023 (2023-890110) 61
9. Eventuele moties vreemd aan de orde van de dag 62
10. Sluiting 62

*

1. Opening

De voorzitter: Ik open de vergadering (19.30 uur).
Dames en heren goedenavond, in het bijzonder de dames en heren thuis die meekijken naar deze raadsvergadering, van harte welkom in deze raadsvergadering op 30 november 2023. De burgemeester is om persoonlijke redenen afwezig, zoals de raadsleden bekend is, vandaar dat ik vanavond uw voorzitter ben. Voorts is bericht van verhindering ontvangen van de heer Koçak en mevrouw Stevens.

2. Ingekomen stukken

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform de door de agendacommissie geadviseerde afdoening.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Vaststelling notulen

De notulen van de raadsvergadering van 28 september 2023 en van de voortgezette raadsvergadering op 2 november 2023, alsmede de verslagen van de parallelsessies 20231102 B&A Lokale klimaatadaptatiestrategie en 20231026 I&O Begroting 2024, worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming ongewijzigd vastgesteld,

5. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit het college

De voorzitter: De eerste vragensteller vanuit de gemeenteraad is de heer Klein van Stadsbelang. Het woord is aan hem.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Ten eerste wil ik uitspreken dat wij als Stadsbelang sowieso enorm trots zijn op de traditie die wij in Gorinchem hebben door in ieder geval asielzoekers op te vangen, dat we ons altijd netjes aan de doelstellingen en de taakstelling hebben gehouden om statushouders op te vangen. De laatste tijd zijn echter een aantal vragen beantwoord van collega-fractieleden van D66 en hebben we ook informatie gekregen in I&O, waar wij toch een beetje zorgen van krijgen. Wij hopen dat we daarover met deze vraag wat meer duidelijkheid kunnen krijgen. Het is namelijk zo dat het in de huidige tijd gemiddeld anderhalf tot soms zelfs vijf jaar kan duren voordat iemand een sociale-huurwoning kan krijgen en met een taakstelling die in de afgelopen drie jaar verviervoudigd is, maken wij ons daar zorgen over, niet omdat we ermee willen stoppen, maar meer om ervoor te kunnen zorgen dat ook de reguliere woningzoekende in Gorinchem een woning kan blijven zoeken. Natuurlijk, op de lange termijn weten we dat, maar op de korte termijn zouden we ook graag willen weten hoe het college hiernaar kijkt. Kortom: wat is de huidige woningvoorraad van POORT6 in Gorinchem, hoeveel sociale-huurwoningen komen er gemiddeld per jaar beschikbaar, hoe verhoudt zich dit tot het aantal woningzoekenden in Gorinchem, worden alle woningen van POORT6 via Woongaard toegewezen, of zijn er ook toewijzingen buiten Woongaard om, hoe wordt de prioritering van deze toewijzing bepaald, met betrekking ook tot de verschillende doelgroepen en welke inspanningen verricht het college om ervoor te zorgen dat reguliere

woningzoekenden het komende jaar ook aan een sociale-huurwoning kunnen komen met de almaar stijgende taakstelling vanuit het Rijk? Daarnaast was in de schriftelijke beantwoording richting D66 aangegeven dat in week 44 een nieuwe toezichtbrief zou komen over een bijgestelde taakstelling. Daar zijn we ook erg benieuwd naar. En tot slot, voorzitter: wat is het standpunt van het college met betrekking tot het maximumaantal statushouders dat Gorinchem kan huisvesten en hoe verhoudt zich dit tot de huidige taakstelling?

De voorzitter: Dank u wel, meneer Klein. Dit lijken mij echt vragen die wethouder Dansen wellicht kan beantwoorden. Ik hoop dat zij het net zo kort kan houden als u, want u stelde maar liefst zes vragen in een hele korte periode…

De heer Klein: Zeven!

De voorzitter: Dan heb ik toch nog één vraagteken als puntkomma gezien! Wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik weet niet of ik het zo snel kan als de heer Klein, want het zijn nogal een hoop vragen, maar ik ga het proberen.
Het aantal sociale-huurwoningen van POORT6 bedraagt 6.498; dat was op 31 december 2022. Dat zijn de laatste aantallen, maar dat zal ongeveer wel gelijk zijn gebleven. Het is ongeveer 38% van de totale woningvoorraad in Gorinchem.
Het aantal mutaties bij huurwoningen van POORT6 varieert per jaar, maar gemiddeld kun je zeggen dat er ongeveer 400 woningen beschikbaar komen. In 2022 waren het er 410 en in 2021 404.

De heer Klein: Heeft de wethouder toevallig ook inzichtelijk of dat echt vrijkomende woningen zijn, of dat het, zeg maar, een doorschuiving is van een sociale huurder naar een andere sociale huurwoning?

Wethouder mevrouw Dansen: Dat kan ik u niet vertellen. Dat zijn de mutaties, dus dat is het aantal woningen waar mensen uitgaan en andere mensen inkomen; dat is het gegeven dat ik u kan geven.
De meeste woningen van POORT6 worden via Woongaard aangeboden op basis van de inschrijfduur en heel af en toe een woning via loting. Verder worden natuurlijk ook woningen toegewezen aan bijzondere doelgroepen door bemiddeling buiten Woongaard om. Dat betreft bijvoorbeeld de statushouders en het huisvesten van kwetsbare huurders, dus uitstroom uit voorzieningen, contingentafspraken en Housing First-kandidaten. Ook worden woningen via Woongaard geadverteerd, waar mensen met een urgentieverklaring voorrang op krijgen, en urgentie wordt via de gemeente verstrekt. Ook bewoners van een sloopwoning – POORT6 is nu aan het slopen en nieuwbouw aan het plegen – die gedwongen moeten verhuizen, krijgen urgentie.
Voorts vroeg u hoe de prioritering van een woning onder de verschillende doelgroepen wordt bepaald. Reguliere woningtoewijzingen vinden plaats op basis van de inschrijftijd bij Woongaard, vanuit de stelregel: wie er het langste staat, krijgt het eerst. In de urgentieverordening is de prioritering opgenomen voor woningzoekenden met een urgentieverklaring. Ten aanzien van bijzondere huisvesting, zoals de contingentafspraken

en Housing First, zijn regionaal afspraken gemaakt over de toe te wijzen aantallen. Daar heb ik nog even naar gekeken, want dat zit toevallig in mijn portefeuille, dus dat krijgt u nu extra. Vorig jaar waren er 16 toewijzingen en dit jaar 6.

De heer Klein: Om hem even iets platter te slaan: ik snap dat de reguliere toewijzing et cetera via Woongaard gaat op basis van aanmelding, hoe lang je ingeschreven staat, en ik snap ook dat Housing First en andere urgenten via een andere route gaan. Om hem even helemaal plat te slaan: er komen 400 woningen beschikbaar, begrijp ik, hoe verdelen we die?

Wethouder mevrouw Dansen: Nou, dat is natuurlijk ook afhankelijk van de vraag. Ik bedoel, u stelt daar zelf ook vragen over…

De heer Klein: Nou, voorzitter mag ik daarin helpen?

De voorzitter: U mag het verduidelijken.

De heer Klein: Top, dank u wel. Er is volgens mij in een recente I&O een overzichtje gemaakt van wat de verwachting was in 2023. Is dat ook hoe ik erop kan vertrouwen dat die woningtoewijzing percentueel is, of gaat de statushouder altijd voor op bijvoorbeeld een reguliere woningzoekende? Ik wil hem eigenlijk gewoon zo platslaan als: we hebben bij wijze van tien woningen beschikbaar, hoe verdelen we die onder de verschillende categorieën doelgroepen?

Wethouder mevrouw Dansen: Er zit een zekere verplichting aan. Wij krijgen een verplichting vanuit het Rijk voor het huisvesten van statushouders en met een urgentieverklaring afgeven hebben we ook een verplichting dat we die mensen gaan huisvesten. Dit is over de inspanningen. Zoals vorige week tijdens de I&O flexwoningen is besproken, zijn het college en POORT6 op zoek naar locaties en mogelijkheden om het aantal sociale-huurwoningen uit te breiden door middel van flexwonen. Hierbij wordt gekeken naar nieuwe ontwikkelingen, maar ook naar transformaties. Een van de opties die we hebben kunnen benutten, en waar we heel blij mee kunnen zijn – ik was vanmiddag overigens bij de ondertekening van de contracten – is dat POORT6 in Hoog-Dalem nog 32 sociale huurwoningappartementen realiseert. Dit helpt bij de uitbreiding van het aantal sociale huurwoning en bij een betere verdeling van het sociaal bezit over de stad. Maar het toevoegen van woningen kost tijd en dat is dan ook de reden waarom het college en POORT6 hebben besloten de mogelijkheid te verkennen van het plaatsen van flexwoningen, zoals u hebt gehoord. Ook de doelgroepenverordening die vanavond ter besluitvorming voorligt helpt ons bij het toevoegen van sociale-huurwoningen, want dat maakt het mogelijk om straks in de omgevingsplannen het percentage sociale-huurwoningen vast te leggen met een minimale instandhoudingstermijn van 25 jaar.
Dan vraagt u naar de te verwachten nieuwe toezichtbrief van de provincie. Ik kan u vertellen dat op 15 november 2023 bekend is geworden dat de taakstellingscijfers over de tweede helft van 2023 naar beneden zijn bijgesteld naar 50. We hebben 11 personen achterstand uit de eerste helft van 2023, 50 uit de tweede helft = 61 statushouders in totaal. Hiervan hebben 33 statushouders een woning gekregen en moeten 28 nog gehuisvest worden. U krijgt elk detail op dit moment!

Voorts vraagt u naar het standpunt van het college over het huisvesten van statushouders. De Rijksoverheid bepaalt, zoals ik net ook zei, elk halfjaar hoeveel vergunninghouders iedere gemeente een plaats moet geven om te wonen en de verdeling over gemeenten hangt er dan weer vanaf. Een grote gemeente krijgt meer mensen te huisvesten dan een kleine, dat moet naar verhouding zijn. De provincie houdt de voortgang van die taakstelling in de gaten en stuurt periodiek een verslag richting haar gemeenten. Dus Zuid-Holland houdt in de gaten hoe iedereen zijn opdracht uitvoert en dat horen wij dan ook. We kunnen op voorhand geen inschatting maken van de aantallen statushouders die gekoppeld worden aan de gemeente Gorinchem, omdat die weer afhankelijk zijn van landelijke in- en doorstroom van asielzoekers. Wij hebben ons standpunt kenbaar gemaakt over dat alles in de beantwoording van de schriftelijke vragen van D66 op 31 oktober.

De heer Klein: Voorzitter…

De voorzitter: Een ogenblikje. Dank u wel, wethouder, zover. Meneer Klein, één opmerking even tussendoor. U krijgt heel gedetailleerde antwoorden omdat u vrij gedetailleerde vragen gesteld heeft. Ik zou u willen verzoeken u tot de hoofdlijn te beperken en eventuele details buiten de vergadering nog even op te laten helderen. Maar ga uw gang.

De heer Klein: Sorry, voorzitter, nog één vraag. Dus kortom: het college is van mening dat de huidige taakstelling die er lag, 106 even uit mijn hoofd gezegd, passend is bij Gorinchem als gemeente? En dan heb ik het niet zozeer over de evenredige verdeling die het Rijk doet. Is het college van mening dat dat ook een aantal is dat Gorinchem kan dragen op dit moment, buiten wat het Rijk van ons verwacht?

Wethouder mevrouw Dansen: Ik kan u alleen maar zeggen dat dat de opdracht is die wij krijgen, en wij zijn gewoon verplicht die uit te voeren. Als je dat niet doet, krijg je daar gezeur en gedoe over. Ergens anders wordt voor ons uitgemaakt of wij dat kunnen dragen, ja of nee.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Ik zie de heer Tekir.

De heer Tekir: Dat ziet u nu inderdaad goed. Een verduidelijkingsvraag als dat nog mag. Het gaat hier vooral om reguliere woningzoekenden begrijp ik en de schriftelijke vragen die wij hadden gesteld ten aanzien van statushouders waren de aanleiding. Maar dat roept bij mij even een herinnering op. Zo'n driekwart jaar geleden hebben wij op dit onderwerp gevraagd om het puntensysteem dat in Amsterdam was ingevoerd om veel breder te kijken dan alleen de wachttijd, ook in Gorinchem eens tegen het licht te houden en de wethouder had toen toegezegd om daarop terug te komen en om dat met elkaar te bespreken. Hoe staat het daarmee?

De voorzitter: Wethouder, heel kort alstublieft.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik moet eventjes nakijken hoe het daarmee staat, dat kan ik nu niet zeggen, maar ik kan u daarover wel op korte termijn informatie geven.

De voorzitter: Dank u wel. De volgende vragensteller is mevrouw Hamann van Gorcum Actief. Ik hoop oprecht dat zij het tot één vraag en de hoofdlijn kan beperken.

Mevrouw Hamann: Ik zal proberen het kort te houden, voorzitter. Het is eigenlijk maar één vraag.
Laat handhaving geen lachertje worden. De dranghekken voor de landelijke intocht van Sinterklaas zijn in de binnenstad nog niet opgeruimd, of er dient zich een winkelend publiek aan van tal van hulpsinten en -pieten. Het is een drukte van belang in het kernwinkelgebied, waar iedereen zijn beste beentje voor zet: extra bezoeken van sinten en pieten, optredens van zangkoortjes en dansgroepen. Maar die gezelligheid wordt verstoord door fietsende jeugd, al dan niet op fat bikes of elektrische stepjes, die snel tussen de mensen door flaneren, soms zelfs bellen dat je gauw aan de kant moet gaan en vaak vlak langs winkelpuien weg racen. Wie nietsvermoedend een winkel uitstapt, loopt serieus risico op een aanrijding en je houdt je hart vast voor kleine kinderen. Voorzitter, het loopt de spuigaten uit. Wanneer wordt er nou eens echt stevig gehandhaafd met fikse bekeuringen, in plaats van alleen maar een waarschuwing? Want dat je daarmee wegkomt weten de overtreders zo onderhand al lang. Laat de handhavers geen lachertje worden!

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hamann. Ik denk dat wethouder Mager hier een antwoord op heeft. Wethouder Mager.

Wethouder mevrouw Mager: Dank u wel, voorzitter. Ik twijfel even waar ik het eerst op zal ingaan: op het feit dat het, denk ik, voor iedereen die hier zit en staat herkenbaar is dat dit gebeurt, of het feit dat onze handhavers natuurlijk geen lachertje worden. Ik heb ze nu beide gezegd, want ik denk dat het daar een beetje om gaat. Fietsen in de winkelstraten is inderdaad hinderlijk, en dan druk ik me eigenlijk nog zachtjes uit. Het beeld dat u schetst is helaas ook herkenbaar, maar ook al lijkt het misschien, zoals u net zei, niet zo, er wordt wel degelijk op gehandhaafd. Alleen kan dat niet op elk uur van de dag en ook niet elke dag. Eens in de zoveel tijd worden gericht acties gevoerd in het voetgangersgebied, om te kijken of er, zeg maar, gefietst wordt waar het niet mag. Dat gebeurt door boa's, maar ook vaak in samenwerking met de politie. Ik kan u verklappen dat binnenkort weer zo'n actie gepland staat. Een datum gaan we hier natuurlijk niet noemen. Kortom, het heeft onze blijvende aandacht, temeer daar we er eigenlijk allemaal wel eens mee geconfronteerd worden. Handhaven is een van de mogelijke interventies om het gedrag van mensen te beïnvloeden, maar helaas gaat het beïnvloeden van dat gedrag ook ons allen aan. Dus ik zou zeggen: loopt u in de winkelstraat en ziet u iemand fietsen, spreek hem of haar daar dan op aan. De gevolgen zijn niet altijd te overzien, maar meestal krijg je een beetje onaardig antwoord terug en daar kunnen we allemaal toch wel tegen, denk ik. Verder zijn er – ik weet niet of u daar ook op doelt – ook nog de fietsen die verkeerd geparkeerd staan, wat ook overlast veroorzaakt. Ook dat heeft de aandacht. En ja, ik kan dus niet anders antwoorden dan dat we zeker geen lachertje zijn en dat we er ruimschoots op inzetten.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Mager. Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Worden dan ook daadwerkelijk bekeuringen uitgeschreven?

Wethouder mevrouw Mager: Jazeker.

Mevrouw Hamann: Ik begreep dat het ging om waarschuwingen.

Wethouder mevrouw Mager: In de reguliere zin gaat het soms om waarschuwingen, maar als daar weer zo'n controle is die dan ook echt effect moet hebben, en dat is vaak in samenwerking van boa's met politie, worden wel degelijk bekeuringen uitgeschreven.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. De derde vragensteller is mevrouw Alba Heijdenrijk van D66. Aan u het woord.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Als moeder van zo'n puber kan ik overigens beamen dat er wel degelijk bekeuringen worden uitgedeeld. Dus ja, het is helaas niet altijd een waarschuwing.

De voorzitter: U zegt het zelfs in meervoud!

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Ik onthoud me nu even van commentaar, voorzitter!
Het voedselbankje. Binnen de gemeente zijn veel mogelijkheden om goede doelen een steun in de rug te zijn, maar één goed doel zou je het allerliefste niet zien binnen de gemeentegrenzen, en dat is die van de voedselbank. Het maakt duidelijk dat te veel mensen niet in staat zijn om rond te komen en dat gaat vaak ten koste van goede, voedzame maaltijden. De voedselbank in Gorinchem is er een van 172 in Nederland en zij hebben in een nieuwsbrief een appel gedaan voor het plaatsen van voedselbankjes. Een voedselbankje is niet bedoeld om, zoals de term misschien doet vermoeden, rustig op een bankje te genieten van een lunch of iets anders, maar het is een bankje voorzien van twee kratten die voor de duur van twee weken ergens staan. In die twee weken kan eenieder die dat kan en wil producten plaatsen in de kratten. Deze producten worden na twee weken opgehaald door de voedselbank en uitgedeeld onder de mensen die dat nodig hebben. Bij de voedselbankjes zal een lijst liggen met spullen waar op dat moment grote behoefte aan is. D66 roept de gemeente op om binnen het stadhuis, waar dagelijks veel mensen gebruik van maken, een voedselbankje te plaatsen, zodat eenieder die dat wil en kan hier iets in kan plaatsen, waar we de hoop vestigen op het in de toekomst niet meer nodig zijn van dit soort bankjes, of banken, en waar we als mens met elkaar gewoon op een bankje kunnen genieten van een voedzame maaltijd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Albert Heidenrijk, Dit is een vraag die door wethouder Molengraaf zou worden beantwoord, maar ik heb verzuimd te vermelden dat zij wat later komt. Wethouder Dansen neemt de honneurs waar.

Wethouder mevrouw Dansen: Voorzitter. Ik ben het met mevrouw Alba Heijdenrijk eens dat het erg genoeg is dat dit soort dingen nodig zijn in een rijk land als Nederland. Maar wat ons betreft is dit een mooi initiatief en daar doen we graag dit jaar weer aan mee. Vorig jaar hebben we het niet gedaan, maar het jaar ervoor wel. Toen stond het voedselbankje bij het werkcafé. Omdat bezoekers van het gemeentehuis vermoedelijk niet met hun boodschappen naar het gemeentehuis komen, zullen zij daar waarschijnlijk niet veel achterlaten, maar de gemeenteraad en de mensen die in het gemeentehuis werken zullen dat gewoon wel kunnen doen als ze dat willen. Afspraken over het ophalen van

wat er bij het bankje gezet wordt, zullen we met de voedselbank zelf maken, maar ik wil hier positief op reageren.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Dansen. Nu u toch bij het spreekgestoelte staat: ik heb begrepen dat u namens het college ook nog een melding wilt doen over Orange…

Wethouder mevrouw Dansen: Dat hebt u verkeerd begrepen! Als het goed is, is er al een mail over gestuurd. Maar het zal u allemaal opvallen dat het een Orange the World-teken is en dat het erom gaat dat we met z'n allen op moeten komen tegen geweld tegen vrouwen, overal, maar zeker ook in Gorinchem, want geweld hoort nergens thuis en bij ons al helemaal niet.

De voorzitter: Ik wil daar graag nog even op aansluiten met het volgende. Vanuit de raad, met name de dames van de raad, bij monde van mevrouw Albert Heidenrijk, is de vraag gesteld om ook de oranje vlag te hijsen. Het zou mij een heel goed signaal lijken als die morgen bij het leggen van de tegel in ieder geval ook gehesen kan worden. Ik kijk even rond, maar ik begrijp dat het de steun van de hele gemeenteraad heeft. Ik zie geen handen van mensen die bezwaar hebben, dus ik verzoek u hierbij om morgen de oranje vlag te hijsen.

Mevrouw Hamann: Ik heb net het mailtje gecheckt, maar volgens mij is Orange the World volgende week, 8 december.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dat klopt.

De voorzitter: Oké, dan zou 'ie de hele week kunnen hangen en dat is misschien nog mooier!

6. Hamerstukken

6.a Zienswijzeprocedure voor de re-integratieverordening van Avres (2023-885986)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

6. b Participatie onder de Omgevingswet (2023-881340)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7. Bespreekstukken

7.a Lokale klimaatadaptatiestrategie (2023-881398)

De voorzitter: Ik hecht eraan even te zeggen dat het niet de bedoeling is om de bijdrage die u allemaal heeft gehad in de B&A-parallelsessie nog een keer te herhalen. We hanteren hier geen spreektijd, maar het zou heel mooi zijn als u het allemaal binnen twee minuten kon redden Het gaat in eerste instantie over de lokale klimaatadaptatiestrategie en daarvoor hebben zich voldoende sprekers gemeld, die ik hier keurig in de volgorde van aanmelding heb staan. De heer Van der Geest van het CDA krijgt als eerste het woord.

De heer Van der Geest: Voorzitter, dank u wel. Ik ga me inderdaad beperken tot de motie en het amendement, want de heer Kuijten heeft wat dat betreft al genoeg gezegd in B&A.
Ik begin met de motie, die ik alvast mede indien namens de heer Van Willigen van Democraten Gorinchem. Die gaat over het doen van een onderzoek naar schaduwroutes. Het gebeurt al in genoeg steden in de provincie Gelderland, maar ook in veel Europese steden. Ik denk dat we allemaal weleens op vakantie zijn en dan routes zien zoals het Lindelaantje hierachter is, maar ook met de pergola met mooi groen, dat je daar gewoon rustig onder kunt lopen zonder last te hebben van hittestress. Ik denk dat het ook past bij de ambitie van het college om 180 bomen per jaar te gaan planten, om die te combineren. Het is niet alleen een klimaatvraagstuk wat ons betreft, maar ook een vraagstuk van het sociaal domein, om juist de kwetsbare bewoners die in die hitte – en dat worden steeds meer dagen helaas – de route naar het winkelcentrum of andere plekken mijden, om daaraan tegemoet te komen. Dus we vragen met die motie ook om de bankjes van de heer Van Willigen, zoals ik het dan maar even noem, zodat hij ook in de schaduw daar rustig kan zitten op de momenten dat hij even uit kan rusten.
En vervolgens het amendement. We hebben natuurlijk allemaal met Sinterklaas gezien dat ook onze binnenstad autovrij kan zijn. Er komt wel wat bij kijken, zeg ik er dan maar even bij, en dat is nog niet helemaal in de nabije toekomst. Er zat alleen één ding in de klimaatadaptatiestrategie dat ons niet helemaal zinde, het was ergens in de bijlage weggestopt onder pijler 3 onder f, en dan ging het over de Groenmarkt, om daar te beginnen met parkeerplaatsen weg te halen. Nou, niet alleen is dat strijdig met het eerder vastgestelde parkeerprogramma dat we als raad hebben vastgesteld, maar daarmee zie je ook gelijk dat het draagvlak onder zo'n maatregel wordt weggeslagen. Wij zeggen als CDA niet dat de Groenmarkt buiten schot moet blijven, juist niet, voorzitter, maar laat dat onderdeel zijn van die participatie: praat erover en misschien zijn er wel veel logischere locaties in de binnenstad die daartoe leiden. Eén van de mooie voorbeelden, je hoeft het niet altijd heel ver weg te zoeken, is wat er momenteel in Dordrecht gebeurt met Bewegend Bos. Ik denk dat we dat allemaal wel kunnen volgen. Er worden bloembakken of bomenbakken neergezet midden in de stad, op plekken die inwoners aangeven, dat ze willen kijken van: nou, is onze straat mooier met blik op straat of meer met groen op straat? En dan kunnen ze een tijdje bomen krijgen, voorzitter. Op een aantal plekken worden ze ook definitief en dan blijven de bomen staan. Dus wij roepen hiermee op om niet alleen dat punt te schrappen, maar ook het college om te kijken van hoe het gaat in Dordrecht met bewegend bos, en daarmee ook te gaan participeren.

Amendement A01: Bewegend Bos
Ondergetekende stelt voor om aan het dictum de volgende beslispunten toe te voegen:
2. In de Klimaatadaptatiestrategie Gorinchem 2023-2027, de toelichting onder pijler 3, onder f (Groenmarkt), pagina 54 te schrappen.
3. In de Klimaatadaptatiestrategie Gorinchem 2023-2027, bij de toelichting bij Pijler 3, onder f (p. 54), de volgende tekst op te nemen:
   "We vergroenen en ontstenen de binnenstad door de participatie met een Bewegend Bos vorm te geven"
4. In de Klimaatadaptatiestrategie Gorinchem 2023-2027, bij de toelichting bij Pijler 3, onder f (p. 54), de volgende tekst uit het 'Parkeerprogramma binnenstad Gorinchem 2021-2025' op te nemen:
   "Wanneer de gemiddelde bezettingsgraad in een kwadrant lager is dan 80%, wordt de ´overtollige´ ruimte benut voor kwaliteit van de openbare ruimte. Het streven is om vóór

2030 minimaal 50 parkeerplaatsen hiertoe aan te wijzen en een andere bestemming te geven."

Motivatie

Ten aanzien van punt 3:

Net zoals in de gemeente Dordrecht, willen wij de participatie in onze (binnen)stad te vergroenen en een Bewegend bos vorm te geven. We staan voor een grote opgave om onze (bestaande) stad klimaatadaptief in te richten. De meerwaarde van groen is al in talloze onderzoeken bewezen, maar concurreert in de strijd in de openbare ruimte. Daarom is het van belang dat ook de participatie met inwoners en ondernemers, in de binnenstad Hartje Gorkum, goed is. Om mensen mee te krijgen, om te motiveren en inspireren. De gemeente Dordrecht doet dat nu met het Bewegend Bos. Die manier van participeren vinden wij daarvoor een heel mooie manier en passend bij onze stad.

Ten aanzien van punt 4:

Het parkeerpanel heeft destijds adviezen uitgebracht, waarop het parkeerprogramma is gebaseerd, daarom vinden we het wenselijk om daarbij aan te sluiten. Zo brengen we de lokale klimaatadaptatiestrategie in lijn met het parkeerprogramma en bouwen we door participatie samen met de stad aan vergroening.

Joost van der Geest, fractie CDA.

Motie M01: Schaduwroutes

We roepen het college op om onderzoek te doen, samen met partners als Poort6, Rivas, naar schaduwroutes in onze stad.

Motivatie

Schaduwroutes zijn tegen de zon beschutte looproutes voorzien van minimaal 40% schaduw. De beschutte looproutes helpen (kwetsbare) bewoners op een zo verantwoord mogelijke manier gebruik te kunnen blijven maken van de openbare ruimte tijdens extreme en/of langdurige hitte. En we zien de afgelopen zomers dat die perioden er zijn en niet snel minder worden. Inwoners, zeker kwetsbare inwoners, wordt dan geadviseerd niet op de hete uren naar buiten te gaan. Dit terwijl er bijvoorbeeld boodschappen gedaan moeten worden, er dagelijks voldoende bewogen moet worden of mensen eropuit willen om gewoon anderen te ontmoeten. Andere steden, binnen en buiten Nederland, zijn ons al voorgegaan met bomen en pergola's met groen; tijd om deze ambitie ook in onze stad vorm te geven!

We willen het college vragen dit met partners, zoals Poort6 en Rivas, te onderzoeken. Onze fractie denkt in eerste instantie aan routes naar winkelgebieden. Uiteraard ook met oog voor de sociale veiligheid.

Joost van der Geest, CDA Gorinchem

Kees van Willigen, Democraten Gorinchem

De voorzitter: Dank u wel. Meneer Van der Geest. U maakt hiermee wel duidelijk dat de CDA-kleur echt groen is.

De heer Van der Geest: Misschien wat minder in Den Haag tegenwoordig, maar in Gorinchem nog wel!

De voorzitter: Maar de bomen zijn net zo goed. De tweede spreker is de heer Tekir van D66.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik zal het ook kort houden. En laat ik er geen doekjes om winden: voor D66 is het klimaatadaptatieplan een van de beste plannen die wij de laatste tijd hebben gezien. Complimenten daarvoor. Het is een vergezicht en wij hadden ook liever gezien dat we hier meer geld voor hadden, maar het is een begin en daar wil D66 niet lichtzinnig over doen. De natuur is namelijk echt uit balans. Daar waar het extreme weer vooral iets was van de heinde en de verre, ondervinden we de gevolgen van klimaatverandering tegenwoordig ook dichtbij huis, in Gorinchem. De ene keer is het te warm, de andere keer te nat of te droog. Eerder dit jaar trad de Linge nog buiten haar oevers en we kunnen ons allemaal nog herinneren dat het Hippiefestival abrupt werd

afgeblazen vanwege voorspeld noodweer. Voorzitter, zomaar wat voorbeelden uit onze directe nabijheid. Klimaatverandering is dus een fact of life en de tijd van drammen is voorbij. Om dat allemaal te markeren, hebben we een – vinden we zelf – leuke motie: waterspeelplekken. De motie is al rondgestuurd en daar zat een toch wel leuke foto bij, een aansprekende foto hoop ik ook. Verkoelend en gezond, zo'n waterspeelplek. Je ziet het in steeds meer gemeenten, onlangs ook in Breda. En uit Europese studies blijkt dat zo'n maatregel ook daadwerkelijk effect sorteert. Er zijn allerlei studies die effect sorteren en dit is er één van die ook effect sorteert. Daarom het verzoek aan het college via een motie, die we samen met de Partij van de Arbeid indienen, om te verkennen of we in Gorinchem ook zo'n waterspeelplek kunnen realiseren, al of niet met fonteintjes. U mag het zo leuk maken als u dat zelf wilt. En kijk vooral ook naar de wijken buiten het centrum. Het idee achter zo'n waterspeelplek is mensen bewuster te maken van de klimaatverandering, en dat kan het beste als we maatregelen ook zichtbaar maken in de stad. Het klinkt heel simpel, maar zet er bijvoorbeeld een bord naast met uitleg, zodat ouders daar kennis van kunnen nemen als bijvoorbeeld de kinderen aan het spelen zijn.
Tot zover, voorzitter. De motie is rondgestuurd en het moge duidelijk zijn dat wij positief staan tegenover dit klimaatadaptatieplan.

Motie M02: Plezier en verkoeling met een waterspeelplek
Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
- te verkennen of er één of meerdere waterspeelplekken, al of niet met fonteintjes, aangelegd kunnen worden in de openbare ruimte in Gorinchem;
- hierover uiterlijk voor de perspectiefnota 2024 te rapporteren aan de raad.

Motivatie
Op een speelse en gezonde manier verkoelen tijdens warme dagen. Dat is het idee van een waterspeelplek! Uit een Europese studie waar 10 steden aan deelnemen blijkt dat waterspeelplekken een welkome verkoeling bieden in stedelijke gebieden. Ook Nederlandse gemeenten, zoals de gemeente Breda, zet naast het planten van bomen in op de aanleg van deze waterspeelplekken. Deze maatregel draagt niet alleen bij aan de beperking van hittestress maar vergroot ook de bewustwording van inwoners. Het past bovendien ook naadloos in de gedachte achter het klimaatadaptatieplan: ruimte maken voor water.
Kortom, alle reden om ook in Gorinchem een verkenning te starten naar de mogelijkheden.

Ilhan Tekir, D66.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Tekir. De volgende spreker is de heer De Pagter van ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. De klimaatadaptatiestrategie is een goede en gedegen uitwerking door de ambtelijke organisatie en het college en daarvoor willen we de complimenten geven. Het is bittere noodzaak dat er acties ondernomen worden om de risico's die ontstaan als gevolg van onze manier van leven in te perken. Zo was er op 2 november jl. een bericht op de NOS dat de impact van CO_2 vele jaren onderschat is. De Amerikaanse klimatoloog James Henson geeft aan dat het effect van CO_2 50% sterker is dan jarenlang is gedacht. Daarom moeten we echt anders gaan leven en consumeren, de auto laten staan omwille van een betere toekomst van de huidige en toekomstige generaties. Tijdens een kerkdienst die we hadden in het kader van Dankdag op woensdag 1 november hoorde ik onze voorganger zeggen "Er is op aarde genoeg voor ieders behoefte, maar niet voor ieders begeerte", en deze uitspraak raakt exact de kern van de oorzaak van klimaatverandering. Laten we daarom nog eens nagaan hoe we ons dagelijks leven inrichten, hoe we consumeren. Willen we reactief blijven leven, of willen we onszelf aanpassen om de aarde te herstellen? Om de gevolgen van de klimaatverandering te ondervangen, is de klimaatadaptatiestrategie een prima instrument, waarbij als Gorinchem verantwoording nemen. We hebben vertrouwen in het college en de ambtelijke organisatie om ons te wapenen tegen de gevolgen van de klimaatverandering en de risico's hiervan zoveel mogelijk in te perken. Daarmee staan wij volledig achter het raadsvoorstel en zien we uit naar de uitwerking in de praktijk.
Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Pagter. Dan heb ik de heer Roeland als spreker namens Stadsbelang staan.

De heer Roeland: Dank u wel voorzitter. Voor ons ligt de klimaatadaptatiestrategie 2023-2027. Ik wil beginnen met een klein anekdote. Zo'n vijf, zes jaar geleden verkocht ik via Marktplaats mijn racefiets aan een man die met zijn zoon hier kwam om die op te halen. Ze kwamen uit Apeldoorn. Ik weet nog goed dat hij zei: ik wist niet dat Gorinchem zo'n groene stad was met zoveel bomen! Het deed mij goed dat te horen van iemand die zelf in een groene gemeente woont. Ik vertelde hem dat de gemeente best wel wat gedaan had om vergroening in de stad op gang te zetten, met onder andere 'Bliek in actie', subsidie op groene daken en het uitdelen van bomen en heesters. Sinds die tijd is het weer echter meer veranderd en extremer geworden en met alleen groen komen we er niet meer. We hebben te maken met hitte, regenwateroverlast, droogte, bodemdaling en biodiversiteit, vandaar dit raadsvoorstel. Hierin staat beschreven hoe we Gorinchem weerbaar kunnen maken tegen klimaatverandering en daarmee zetten we koers naar een klimaatbestendig Gorinchem in 2050. Het biedt kaders om concreet een aanpak op te stellen met een actieagenda. De verwachting is dat in het eerste kwartaal van 2024 de benodigde capaciteit, middelen, communicatie en participatie voor alle onderdelen zijn uitgewerkt. Het Rijk draagt financieel bij, 1/3^{e} aan elf projecten die vallen onder de impulsregeling klimaatadaptatie. We moeten denken aan vergroening van speelruimtes, middenbermen, ontstening van oevers en parkeerplekken, maar ook het vergroten van waterbergings- en afvoercapaciteit en verkoeling. Daarnaast is het van groot belang om bewoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen en organisaties mee te krijgen in het klimaatbestendig maken van Gorinchem, omdat die 46% van het grondgebied bezitten. Stadsbelang staat volledig achter dit beleidsstuk. Wat ons betreft was het een hamerstuk.

Moet ik nog reageren op de moties en amendement, voorzitter?

De voorzitter: U mag dat nu doen, dat scheelt straks in de tweede termijn waarschijnlijk.

De heer Roeland: Oké. Het amendement over het bewegend bos. Er lopen in Gorinchem al initiatieven in het Stegenplan, om naast het opleuken bijvoorbeeld geveltuintjes te realiseren. Wij vinden dit in de binnenstad een meer structurele oplossing geven dan een bewegend bos, omdat zo burgers zelf het initiatief nemen om de stad te vergroenen en onderhoud te plegen. En, voorzitter, het realiseren van bomen in bakken brengt ook aanzienlijke kosten met zich mee, met een beperkt budget, en ze moeten vervolgens ook nog onderhouden worden. Dit gaat bakken met geld kosten.

De voorzitter: Interruptie de heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Ik ben het helemaal eens met de heer Roeland, maar dat is niet wat er staat. Het is geen structurele oplossing om bomen in bakken te gaan zetten. Het is de bedoeling dat inwoners zelf kunnen aangeven “in deze straat kan er wel wat meer groen bij” en dat bij voorbeeld wordt gekeken “kunnen we op de parkeerplaatsen die er nu zijn tijdelijk bomen neerzetten, of dat bevalt, ja of nee, kunnen we uit met minder parkeerplaatsen en kunnen we uit met meer groen?”. En als de bewoners ‘ja’ zeggen, dan komen er definitief bomen in de grond. Dus ik ben het met de heer Roeland eens dat dit geen structurele oplossing is, maar daarvoor is het ook niet bedoeld. Dat was niet de strekking van het bewegend bos.

De heer Roeland: Ik had begrepen dat het de bedoeling was dat we er bakken neer zouden zetten, en die leveren vervolgens de nodige hinder op. Want u komt met een voorbeeld uit Dordrecht en uit Dordrecht heb ik ook gehoord dat diverse bomen die daar in bakken stonden regelmatig tot verkeersstoringen en gevaarlijke situaties hebben geleid in de binnenstad.

De voorzitter: De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Er zijn inmiddels 18 locaties in de gemeente Dordrecht getest en dit was één locatie in de binnenstad waar het niet iedereen beviel, maar ook inwoners wel.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Roeland: Waarvan akte.
Dan de motie schaduwroutes. Wij vinden dat hier één aspect belicht wordt van het klimaatadaptatieplan. Wij wachten graag de reactie van de wethouder hierop af.
De verkoeling met waterspeelplekken klinkt sympathiek, maar de heer Tekir heeft het hier waarschijnlijk over steden die niet aan het water liggen. In Gorinchem hebben we Buiten de Waterpoort, we hebben het Lingebos, we kunnen een badje in de tuin zetten, we kunnen onder de koude douche gaan staan. U heeft het over speelfonteinen en -plekken in Gorinchem. Kunt u dat nader toelichten?

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Op die uitnodiging ga ik graag in, maar ik heb het idee dat u niet helemaal heeft begrepen waar wij op doelen. Het gaat niet zozeer om het realiseren van water in de straten, maar om waterspeelplekken en fonteintjes die zichtbaar worden in straten waar inwoners dagelijks worden geconfronteerd, op een hele prettige manier, met verkoeling en kinderen die daar gezellig kunnen spelen.

De heer Roeland: Oké. Ik had begrepen dat het zou zijn ergens in de stad waar misschien maar een beperkt aantal kinderen gebruik van zou kunnen maken.

De heer Tekir: Nee, nee. Breda was slechts een voorbeeld waar het bijvoorbeeld recent al is geplaatst. Dat was de aanleiding dat ik daarnaar verwees en het zou mooi zijn, dat past ook echt bij de ambities van het klimaatadaptatieplan, en hopelijk kan de wethouder dat straks ook beamen, als instrument om, nou ja, de stad nog sneller klimaatadaptief te krijgen.

De heer Roeland: Oké, dan wachten wij dat af. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Roeland. De volgende sprekers is mevrouw De Groot namens de Partij van de Arbeid.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Klimaat is een hot topic, zeker gezien de politieke aardverschuiving van vorige week, maar ook zeker zoals de heer Tekir mooi weergaf met zijn voorbeelden. Daarom vinden wij het document dat voor ons ligt een goed beleidsdocument, dat ook is voorzien van een concreet actieprogramma. In B&A hebben wij er dan ook op aangedrongen snel werk te maken van die concrete aanpak en om van klein tot groot aan de slag te gaan, van tegelwippen tot groene linten door de stad.
Dan wil ik graag ingaan op het aangekondigde amendement van het CDA. Dit vraagt heel concreet om vergroening van de Groenmarkt te blokkeren, en dat vinden wij erg jammer omdat het al jaren een wens van de PvdA is om geleidelijk en zodra mogelijk de Groenmarkt te vergroenen. Daarnaast wil het amendement een bewegend bos realiseren zodra het parkeren op straat daarvoor ruimte biedt, en dat past juist prima in het actieprogramma, zelfs als quick win. Jammer dat het hiermee een soort dubbel amendement voor ons is geworden, waarvan wij de helft van harte willen ondersteunen. Als het CDA bereid is het stukje over de Groenmarkt als optie mee te nemen voor bewegend bos, willen wij overwegen het amendement te steunen.

De heer Van der Geest: Dat is letterlijk wat ik net gezegd heb, dus bedankt voor de steun! Het is namelijk niet het blokkeren van de Groenmarkt, maar nu wel het specificeren van de Groenmarkt eruit halen.

Mevrouw De Groot: Dan heeft u onze steun daarin.
De motie van het CDA past helemaal in onze oproep voor groene linten in en door de stad en krijgt daarom zeker onze steun.
De motie over de waterspeelplek dienen wij mede in, dus krijgt ook onze steun.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Groot. Mevrouw Hamann namens Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Tjonge, dat wordt nog een heel punt, die klimaatadaptatie. Wij houden het kort, want we hebben deze strategie voor klimaatadaptatie uitgebreid besproken tijdens de B&A, op 5 oktober al. Iedere fractie sprak daar lovende woorden over het uitstekende werk dat hier is verricht en dit agendapunt punt zou een hamerstuk worden. Nu dan toch enkele moties, en een amendement zelfs, niet handig, en wij vinden het ook niet zo slim. Het voorstel is immers een strategie op grote lijnen, gebaseerd op diverse onderzoeken en een stresstest. We weten dus precies waar het knelt, waar de risico's zitten op het gebied van wateroverlast of hitte tijdens de warmere zomermaanden. Het gaat dus in de eerste plaats om veiligheid en gezondheid en we weten ook dat er maar heel beperkt middelen beschikbaar zijn. We moeten dus goed uitkijken waar we die gelden aan besteden, en daarbij vooral de lijn van deze strategie volgen, anders vissen we achter het net, is straks al het geld uitgegeven en hebben we onze doelen niet bereikt. Dat is bekend. Waarom dan toch al deze moties en amendementen – een stukje in de krant misschien? Wij willen de schaarse middelen in elk geval niet uitgeven aan hebbedingetjes.

De heer Van der Geest: Voorzitter, ik ga nu bezwaar maken, dubbel bezwaar zelfs! Eén: de motie en het amendement namens het CDA zijn al tijdens de B&A ingediend, dus dit is niet ineens op komen poppen. En twee: een stukje in de krant. Volgens mij zitten we hier allemaal stukken beter te maken dan onze eigen inzet. Dat mag, maar ga dan niet anderen beschuldigen van een stukje in de krant willen scoren.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Ik denk dat iedere fractie voor zichzelf maar moet uitmaken hoe dat zit. Ik ga verder met mijn betoog.
Wie weet, kunnen we in de toekomst inventieve extra's doen, maar nu, op dit ogenblik, denk ik nog niet. Ook Gorcum Actief heeft in haar programma tal van ideeën voor meer vergroening en meer waardering voor water in een blauwgroen Gorinchem, over waterpleinen, de groene Groenmarkt, tegels wippen, geveltuinen, enzovoort; de heer Roeland had het er al uitgebreid over. Dat vinden wij ook nodig. Het is mooi dat de mogelijkheid van een waterplein op de Kalkhaven al in de LAS staat (lokale adaptatiestrategie). Het is daar al opgenomen. En er komen nog veel meer mogelijkheden voor buurttuinen. Ook daar zijn we blij mee. Voor nu zetten we vooral in op de grote lijnen van deze strategie, de vele extra bomen, voldoende afwatering bij hoosbuien of lange regenperiodes, zoals we nu de laatste tijd hebben gehad. Ik heb daarover trouwens één vraag aan de wethouder. Is het gemaal bij Spijk voldoende voor de verwerking van al dat water uit Gorinchem-Oost?
Het gaat wat ons betreft dus vooral om veiligheid en gezondheid. Daar leggen wij de prioriteiten en wij wensen de wethouder en zijn team heel veel succes daarmee. Trouwens, over de Groenmarkt: bomen in bakjes zijn daar eerder gewoon doodgegaan. Dus ik zou zeggen: bomen moeten in de grond stukje bij beetje vergroenen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hamann. Terwijl de heer Van Santen naar het spreekgestoelte komt, moet ik u toch erop wijzen dat het amendement inderdaad was aangekondigd in B&A, dus dat toen al duidelijk was dat het een bespreekstuk zou worden.

De heer Van Willigen: En toen kwam het helaas niet in de krant, voorzitter.

De voorzitter: Ik heb niet gezien waar deze opmerking vandaan komt.

De heer Van Willigen: Die kwam van uw linkerzijde. Dit was een onderdeel van mijn betoog geweest namelijk: dit doen we niet voor de krant.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Voorzitter. Nog niet zo lang geleden, op 28 oktober, raasde de storm Ciarán over ons heen, niet ongebruikelijk voor de tijd van het jaar, zou je denken, en dat is ook zo. Tegelijkertijd zien we op het wereldtoneel beetje bij beetje de steeds grotere gevolgen van klimaatverandering en een goede strategische aanpak is dus nodig, ook hier. Onze fractie denkt dat er een goede en sterke strategie voor ons ligt om deze grote uitdagingen ook dichtbij huis aan te gaan. De VVD-fractie is daarnaast ook zeer content met de manier waarop we dit met elkaar hebben opgepakt, want tijdens diverse gezamenlijke sessies zijn de grote thema's met elkaar behandeld: hitte, water, droogte, bodemdaling, overstroming en biodiversiteit. En uiteraard zijn er alvast heel veel goede en leuke ideeën naar voren gekomen en die moeten we bij de ruimtelijke ontwikkeling ook per direct goed meenemen en afwegen: wat is haalbaar, waar zetten we daarop in? En kijk ook naar de lopende ontwikkelingen of meekoppelkansen, die er dan al zijn. Verder is het voor ons ook logisch om samen met de inwoners te gaan kijken waar de meeste behoefte aan is. Dus laten we ook vooral inwoners erbij betrekken, wat nog wel interessant kan zijn, want we zijn bezig met een aantal participatietrajecten, zoals De buurt bestuurt, Bliek in actie, Motiemarkt, We overbruggen de kloof – allemaal leuke initiatieven, gelukkig komt er ook een communicatieplan op dit onderwerp en dan lijkt het ons goed om de net genoemde initiatieven daaraan te koppelen. Vooruitlopend daarop zijn er, naar ik van de collega's heb begrepen, nu al wat ideeën uitgelicht of verder op tafel. Waterspeelplekken was ook een van de ideeën die al is opgeschreven overigens op de avond door een aantal collega's en die nu dus door de fractie van D66 wordt uitgelicht, en de motie Bewegend Bos, die was die avond nog niet opgeschreven, wel aangekondigd, begreep ik, en ligt dus nu vast op tafel. Ik zag dat ook in Dordt inderdaad voorbijkomen; de heer Roelands gaf het ook aan. Daar ging het dan inderdaad eventjes niet goed, het schoot z'n doel een klein beetje voorbij, maar goed, dat is denk ik een kwestie van een goede invulling geven daaraan.
Zoals gezegd, alle ideeën zijn welkom en een aantal zijn ook bekend of eerder geopperd en vanavond stellen we vooral een visie en strategie vast wat ons betreft, waarbij al deze kaders, dus hitte, water, et cetera, een integrale afweging gaan zijn van de ruimtelijke plannen die komen, en dan moet je, denk ik, in die plannen juist goed dat apart bekijken, want de één wil een bewegend bos op die plek hoor ik vanavond, de ander wil een waterspeelplek daar en misschien wil een derde weer een fontein of iets dergelijks – ik noem maar wat –, dus ik zou nu niet vooruit willen lopen op een detailinvulling met allerlei ideeën, en inderdaad, meneer Van der Geest, zeker geen parkeerplaatsen in de binnenstad alvast omruilen voor andere zaken waar volgens mij al een tekort aan is. Dus laten we vooral met elkaar kijken wat de beste invulling gaat zijn per traject of gebiedsuitwerking en deze visie daarin omarmen.

De voorzitter: Interruptie de heer Tekir.

De heer Tekir: Ik hoor nu een interpretatie van de heer Van Santen alsof we op dezelfde plek allerlei dingen aan het plotten zijn, Dat is voor de waterspeelplek bijvoorbeeld niet het geval, want daar vragen we juist het college om te verkennen en om zelfs niet alleen in het centrum, maar ook daarbuiten te kijken naar mogelijkheden. Dus die weg ligt nog echt open om daar een locatie voor te zoeken. Daar geldt, denk ik, dus niet dat we ergens iets in detail nu willen vastklikken.

De heer Van Santen: Nee, correct, het kan daar ook op uitkomen, hè?, maar er zijn meerdere redenen om nu niet afzonderlijk leuke ideeën vast te gaan stellen. Je kunt het juist beter – dat is een beetje het pleidooi dat wij houden – bij de plannen afzonderlijk afwegen in relatie tot de hoofdthema's die er zijn. En dan moeten we het ook zeker niet vanuit een ivoren toren-gedachte gaan bekijken, van: wij vinden 'dit' een leuk idee, of 'dat' een leuk idee, maar kijk vooral ook naar de ideeën die leven bij de inwoners en daarvoor hebben we dus die initiatieven. Dat zou ik dan eerst willen opperen. Ik vind het overigens geen slecht idee, dat is een ander verhaal, maar laten we vooral kijken met elkaar wat de beste invulling gaat zijn per traject of gebiedsuitwerking.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Santen. Ik kijk even naar de heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Voorzitter, met uw welnemen doe ik het vanaf deze plek, zoals we het procedureel ook hadden afgesproken. We hadden een prachtige B&A. Dit was een hamerstuk, alle betogen die er nu zijn geweest zijn een herhaling geweest van B&A's. Volgens mij hebben we in de procedure afgesproken dat we niet zouden herhalen. Ik heb heel veel herhalingen gehoord, dus ik kan heel kort zijn. De lovende woorden die wij in B&A hebben geuit, uiten we nu nogmaals. Het is een uitstekende klimaatadaptatiestrategie en wij gaan alle moties en amendementen ook steunen omdat wij dat een verrijking van de strategie vinden.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Willigen. De enige opmerking, ook in uw richting, is dat de motie was aangekondigd in B&A. Ik heb dat zelf nagekeken, maar goed, desondanks dank voor alle bijdragen. Ik kijk nu naar wethouder De Boer… De heer Van Houwelingen?

De heer Van Houwelingen: Ja, ik wil inderdaad nog even een paar vragen stellen, maar daarnaast wil ik me ook aansluiten bij wat de heer Van Willigen zei: houd de pleidooien kort, want we hebben er in B&A ook al voldoende over gesproken.
Even drie vraagjes. Dat bewegend bos leeft enorm. Ik zie het vooral als kennismaking met de bomen voor in de straat, om te omarmen. Verder hebben ze weinig effect. Waar ik eigenlijk meer op kom is: hoe beperken we dan die hitte-eilanden in de binnenstad? Want je hebt juist grote kans dat die bomen straks door de participatie gaan komen op plekken waar ze niet het optimale effect gaan hebben. Dat is het risico van die participatie. Ik hoorde ook dat die bakken niet structureel zijn. Mijn vraag is dan: ik heb het voorbeeld

van Leeuwarden gezien, daar hebben ze echt gezegd “binnen honderd dagen gaan die bomen de grond in”, waaraan zit u dan te denken?

De voorzitter: De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Ik laat die vrijheid natuurlijk aan het college over, maar ik vind honderd dagen een prima termijn.

De voorzitter: Kijk, dan zijn we nu toch aan de beantwoording van het college door wethouder De Boer.

Wethouder De Boer: Dank voorzitter. Ik ga ook mijn best doen om het beknopt te houden. Nogmaals dank voor de complimenten die zijn geuit, die zal ik graag doorgeven aan de ambtelijke organisatie, want er is heel hard aan gewerkt om dit mooie plan te maken. Het is best een klus om Gorinchem weerbaar te maken tegen klimaatverandering, maar gelukkig hoeven we het niet allemaal morgen te doen. Het is echt een opgave voor de komende decennia, maar volgens mij ligt er een solide plan, zodat we ons plantje kunnen bijdragen in de wereld.
Voorzitter, ik begin graag met het amendement. U hebt zelf ook aangegeven dat het niet zozeer voor de klimaatadaptatie ‘an sich’ is, want inderdaad: bomen in bewegende bakken doen niet zoveel voor het klimaat, maar het gaat meer als een participatiemethode. Ik worstel daarmee, want het loopt wel iets vooruit, denk ik, op de eventuele vergroeningsplannen in de binnenstad. In het stuk hebben we nu geschreven dat er ruimte ontstaat op de Groenmarkt op het moment dat Kweeklust is gerealiseerd. Ik geef toe dat dat eigenlijk wat kort door de bocht en ongenuanceerd is geformuleerd. Je hebt ook maar één zin, en dat doet sowieso geen recht aan de complexiteit van die situaties. Ik zou dat graag op twee punten willen nuanceren. Wat het college betreft is niet alleen Kweeklust voorwaardelijk, maar moeten we integraal naar de parkeeropgave in de binnenstad gaan kijken. Ten tweede is er niet alleen op de Groenmarkt een water- en vergroeningsopgave in de binnenstad, maar op veel meer plekken, en ook daar vraagt het om een integrale blik. Daarom gaan we zowel klimaatadaptatie als parkeren als een van de eerste thema’s uitwerken onder de Omgevingswet. Volgens mij is dat een heel goed moment om met elkaar de ins en outs van parkeren te bespreken, hoe we dat willen doen, hoe groot onze ambitie daarin is en hoe we dat willen vormgeven, en daarin ook een goede participatie met elkaar vorm te geven. Ik denk dat dit amendement daar gewoon net iets te veel op vooruit ligt en adviseer daarom dat even te parkeren. Wat ik daarbij nog wel wil opmerken, is dat het amendement geen dekking heeft. Het is best een investering die je doet met rijdende bakken en bomen, heb ik begrepen, en het is dan ook überhaupt een oproep aan u om moties en amendementen zoveel mogelijk met dekking in te dienen, want er is eerder al gememoreerd dat het budget niet oneindig is, ook op klimaatadaptatie. U vraagt mij allerlei dingen te onderzoeken en dingen aan te schaffen, zonder daar eigenlijk een budget bij te geven, dus het gaat ten koste van andere dingen. Ik moet het amendement daarom voor nu even ontraden, maar ik zou zeggen: neem het mee naar het debat dat we later volgend jaar met elkaar te voeren hebben.
De moties over schaduwroutes en waterspeeltuinen neem ik even samen. In B&A hebben we met elkaar het gesprek gevoerd op hoofdlijnen en over een stukje uitvoering. We hebben ook gesproken over de risicomaatregelen en over het feit dat er een bepaalde

logica in het document zit over hoe je tot prioriteiten komt, wanneer je waar aandacht voor gaat geven. In die zin is het een heel mooi onderwerp, ook als je met vergroening bezig bent, want dat prikkelt ook je creativiteit om na te denken over waar het beter zou kunnen. Er zijn zoveel plekken die je mooi zou kunnen vergroenen in de stad en mijn handen jeuken als ik zulk soort plannen zie. Tegelijkertijd zit er een bepaalde logica in het document en ik denk echt dat deze voorstellen daaraan enigszins voorbijgaan. U vraagt mij nu om allerlei onderzoeken te doen, allerlei dingen te verkennen, en ik denk niet dat dat op dit moment de juiste prioriteit is. Ik zou u echt willen adviseren om even de logica van de visie aan te blijven houden. Op het moment dat het de juiste maatregel is, of de juiste opgave, op de juiste plek, zitten er voldoende haakjes in om ook met deze dingen aan de slag te gaan. Ik wil nu oproepen om vooral die logica van het document in stand te houden en van daaruit ontraad ik toch ook beide moties.

De voorzitter: Interruptie de heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Wij bieden u juist een haakje aan, een heel concreet haakje, omdat we dit geluid – en ik heb het over de schaduwroutes uiteraard – ook horen van mensen die in voorzieningen wonen en die op zonnige dagen niet boodschappen gaan doen omdat ze daarmee te veel blootgesteld zijn aan de zon en aan de warmte. Dus wij bieden u een haakje aan. Het gaat over welzijn van bewoners. Je zou kunnen zeggen 'wat heeft prioriteit: het vergroenen, of het welzijn van de bewoners?' Dat gaat hier keurig samen, dus ik snap niet dat u dan zegt 'houd het even vast'. Dit is een prachtig haakje, en u mag zelf met de motie omgaan, maar we zouden wel prioriteit willen geven.

De voorzitter: Wethouder De Boer.

Wethouder De Boer: Dat mag u vragen. Precies die laatste zin is volgens mij de crux. U geeft aan dat u daar prioriteit aan zou willen geven. De reden waarom ik het ontraad is dat er al een prioritering in het document zit en vanuit het college adviseren we om die prioritering aan te blijven houden. Ik hoor wat u zegt en ook in het document zitten allerlei zaken over gezondheid, hittestress bij specifieke kwetsbare voorzieningen, die haakjes zitten in het document en tegelijkertijd hebben we ook andere opgaves, op het gebied van wateroverlast bij hevige regenval, dat een aantal straten onder water lopen, een aantal wijken waar bodemdaling zit, wat iets doet met funderingen. Je hebt een x aantal knelpunten in de stad waarvoor je op de juiste momenten de juiste dingen wilt doen. Dit document helpt ons daarbij. U zegt dat u ons met deze moties daarbij wilt helpen, maar die haakjes zitten er al in, dus ik zou echt de logica van die visie willen aanhouden.

De voorzitter: Ik zag de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik probeer de wethouder oprecht goed te begrijpen, maar dat lukt me niet zo goed en ik zal proberen dat uit te leggen. De wethouder heeft bij dit klimaatadaptatieplan een voorwoord geschreven, dat is van zijn hand neem ik aan, en daarin roept hij op om juist met dit plan meer ruimte te maken voor twee dingen, water en groen, omdat we daarmee de natuur kunnen versterken. En dan komen er twee hele concrete initiatieven uit de raad, niet zozeer met de oproep om daar morgen mee aan de slag te gaan op die locatie, met die omvang en dat budget, nee: verken dat gewoon,

neem daar tijd voor. Ik vind het dan echt teleurstellend dat hier fracties uw oproep volgen en onze ambities daarin kracht bij zetten, die u afdoet met ja toch wel een procedurele argumentatie. Dat vind ik jammer.

De voorzitter: Ik geef de wethouder even de gelegenheid om te reageren. Dat scheelt misschien een tweede termijn zo meteen. Ik weet niet of u behoefte heeft om hierop te reageren?

Wethouder De Boer: Voorzitter, misschien heel kort. De moties zitten heel erg in de uitvoering. 'An sich' zijn het geen slechte voorstellen, maar ik probeer de logica van het document te blijven hanteren, waarin vanuit een risicomatrix gewoon de keuzes worden gemaakt. U stelt daarvoor vanavond de kaders vast met deze klimaatadaptatiestrategie en ik denk niet dat we ons hier in deze raad verder met die hele concrete uitvoering moeten bemoeien. Ik denk dat dat iets is wat gewoon in dat document zit.

De heer Tekir: Voorzitter, tot slot, en dat scheelt een tweede termijn zal ik u beloven...

De voorzitter: Dat scheelt een tweede termijn, zegt u nu? Oké.

De heer Tekir: Ja, die belofte heb ik nu gedaan. Het zijn initiatieven die kracht bijzetten aan onze gezamenlijke ambities. In die zin blijft het procedureel waarom u helaas toch niet kunt zeggen: een goed idee is een goed idee. Ik had gehoopt dat u de initiatieven inhoudelijk zou beoordelen, maar u doet ze helaas af om procedurele redenen, terwijl we hier ook hebben afgesproken dat we goede ideeën zouden omarmen omdat ze goede ideeën zijn. Die kwalificatie mist nu.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder De Boer: Volgens mij zit hier precies die logica. Het hele vraagstuk, of het een goed idee is, kan ik nu niet beantwoorden, omdat nu niet op één specifieke locatie een opgave ligt om te kijken waar dit een specifieke oplossing voor is. Er zitten voldoende haakjes in het document om met zulk soort opgaven aan de slag te gaan, om met wateropslag, of juist met een fontein, of wat dan ook, om te gaan. U stuurt mij eigenlijk op pad met een verkenning, met een onderzoek, of met het kopen van bomen in bakken, zonder dat dat op dit moment de hoogste prioriteit zou zijn vanuit het document. Daar komt het ontraden van deze motie vandaan, niet zozeer vanwege de inhoud van het voorstel, maar wel omdat ik mij oprecht afvraag of dit met het beperkte budget dat we hebben, en waaraan u zojuist ook memoreerde, het eerste is waarmee we aan de slag zouden moeten.

De voorzitter: Ik zie nu een paar handen en ik denk dat het toch verstandig is om over te gaan naar de tweede termijn...

De heer Van Willigen: Nee, voorzitter, ik ga u ook een tweede termijn besparen als u mij nu het woord geeft!

De voorzitter: Maar ik zie de heer De Pagter, ik zie de heer Van Houwelingen en ik zie u, en daarom denk ik dat we toch beter even een korte tweede termijn kunnen doen.

Dank u wel wethouder. Voor de tweede termijn ga ik gewoon het rondje even langs. De heer Van der Geest

De heer Van der Geest: Dank voorzitter. Ik zal het vanaf mijn plek doen. Wat betreft de moties sluit ik mij eigenlijk woord voor woord aan bij de heer Tekir. Ik vind het teleurstellend, terwijl het volgens mij ook niet helemaal in de lijn was van de B&A.
Verder adviseerde de wethouder het amendement aan te houden. Los van het feit dat een amendement niet aangehouden kan worden, zoals ik zojuist nog bevestigd heb gekregen van de griffie, gaan we dat ook niet doen, want wat de wethouder zegt is gewoon niet wat er staat in het stuk. We gaan vanavond over het stuk besluiten en daarin staat gewoon dat we de parkeerplaats op de Groenmarkt als eerste gaan schrappen. Dit is nou precies de ivoren toren waar de heer Van Santen het over had. Als we dit zonder participatie en zonder overleg aan de voorkant zo gaan besluiten, weten we zeker dat we geen draagvlak krijgen voor dit soort plannen in de stad. Dan overvallen we ze door het weg te stoppen in een bijlage, in pijler 3 stuk f. Het bewegende bos kunnen we altijd nog regelen. Dat kan ook met een goedkope optie, het hoeft geen tienduizenden euro's te kosten. We zullen het amendement gewoon handhaven, want het voorstel dat nu voorligt voldoet op dat punt ieder geval niet, terwijl de rest van het stuk inderdaad complimenten verdient.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van der Geest. De heer Tekir, ondanks uw belofte?

De heer Tekir: Belofte is belofte.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag aangeven dat de moties sympathiek zijn, maar dat we ook gezegd hebben dat de wethouder keuzes moet maken, en er worden keuzes gemaakt in de klimaatadaptatiestrategie. Daarbij hebben we natuurlijk ook prioriteiten op het gebied van waterberging en de omgang met water, en ik zou willen voorstellen om dit in een later stadium alsnog een keer in te dienen en nu de prioriteit te geven aan de prioriteit uit de klimaatadaptatiestrategie en die uit te gaan voeren.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Roeland.

De heer Roeland: Dank u wel, voorzitter. Wij zien ook de kaders van de klimaatadaptatiestrategie als een ruim kader waarbinnen alle moties en amendementen die te berde zijn gebracht voor ons al een vrij specifieke invulling krijgen.
Wat een bewegend bos betreft: ja, er zal toch een integrale afweging moeten komen op de Groenmarkt. We weten helemaal niet wat daar verder nog moet gebeuren, het is een multifunctionele ruimte en het is te vroeg om daarop nu al voor te sorteren.
Wat betreft de schaduwrijke routes: ja, oké, we kunnen ook met een parasol gaan lopen. Ik chargeer het even, sorry daarvoor. Het is misschien wel erg belangrijk, maar het kan in de verdere uitvoering van de klimaatadaptatiestrategie wat ons betreft aan de orde komen, en zo is het ook met de waterspeelplekken.

De voorzitter: Interruptie de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, ik ben dan toch benieuwd. Bij de ambities waarnaar u verwijst geeft het college aan dat het bijvoorbeeld aan de slag wil met het vergroenen van speeltuintjes. Dat is dus een concreet initiatief waarmee het college aan de slag wil gaan. Hoe weet u dan nu al dat toevallig het initiatief dat het college al in de plannen heeft staan wél effect zal sorteren en dat dat met de initiatieven die nu in de raad worden overgebracht niet het geval zal zijn? Op basis waarvan maakt u die keuzes?

De voorzitter: De heer Roeland.

De heer Roeland: Omdat ik vertrouwen heb in het college en ook vertrouwen heb in de raad, maar ik vind het een te specifieke invulling op dit moment van een document waarin ruime kaders gegeven worden waarin die invulling nog kan komen.

De heer Tekir: Nogmaals: die specifieke invulling zit ook in het plan en daar plaatst u geen vraagtekens bij, maar als er specifieke ideeën komen uit de raad, vindt u die wel voorbarig. Ik vind dat gewoon niet consequent.

De heer Roeland: Dat is uw mening.

De voorzitter: U denkt er verschillend over, dat is duidelijk. De volgende spreker, mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Voorzitter, ik heb al aangegeven dat ik alles steun.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u wel. De wethouder heeft heel duidelijk aangegeven dat allerlei invullingen op het gebied van parkeren en groen op de Groenmarkt via de Omgevingswet vorm gaan krijgen met heel veel participatie. Die participatie vinden wij heel belangrijk, dat je praat met de inwoners over waar je wat wilt en hoe. Ik wil dat proces niet in de weg gaan staan en gewoon afwachten hoe we daar verder invulling aan kunnen geven. Ik denk dat de Groenmarkt echt niet in één keer helemaal groen is. Zoals de heer Roeland zei: het is een multifunctioneel plein, en als er een boompje bij kan, zijn wij heel blij.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Voorzitter. Ik begrijp het pleidooi van een aantal collega's niet helemaal, want volgens mij hebben we niet alleen beraadslagingen over dit stuk gehad, maar ook een aantal gezamenlijke sessies hier boven in het stadhuis waar veel ideeën naar voren kwamen, maar waarbij ook altijd is aangegeven door de wethouder – zo hebben wij het althans begrepen –dat het hier gaat om de visie en dat die visie altijd het doel 'an sich' is op dit document, zeg maar, en niet dat we daar nu al met concrete ideeën gaan worstelen. Er zijn die avond al heel veel concrete ideeën opgeschreven, weliswaar niet over dat bewegend bos, maar zeker wel over de waterspeelplekken; die waren ook die avond opgeschreven door een aantal collega's en er zijn nog veel ideeën die daar op die lijst staan. Een groene speeltuin als voorbeeld: dat is volgens mij al vastgesteld in ons speelruimteplan, dus dat staat hier wel een beetje buiten wat mij betreft, maar het doel dat

we hebben met elkaar is een gezond klimaat. Daar moeten we mee aan de slag gaan en zeker niet zonder participatie allerlei middelen nu al daarvoor vast gaan zetten.

De voorzitter: Interruptie de heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Toch een vraag aan de heer Van Santen. Hij wil niet specifiek worden en het over de visie in hoofdlijnen hebben. Waarom stemt hij dan dadelijk wel in met het ontstenen van de Groenmarkt, specifiek alleen de Groenmarkt, en koppelt dat aan Kweeklust, terwijl ik net de wethouder hoorde zeggen dat het niet alleen over Kweeklust gaat en niet alleen over de Groenmarkt? Ik vind dit gewoon een inconsequentie tussen het verhaal dat de wethouder net vertelde, wat hij op papier zegt en wat u nu ook zegt.

De heer Van Santen: Ik ben het daar gedeeltelijk wel mee eens. Het bewegend bos staat in uw amendement, zeg maar, en dat is iets waarvan wij zeggen: dat is nu een heel concreet verhaal, maar ik ben het wel met u eens dat Kweeklust daarvan één onderdeel is en dat wat de wethouder nu uitlegt iets anders is dan wat er staat. Dus als u uw amendement zou aanpassen en dat bewegend bos eruit zou halen, zou ik daarmee kunnen instemmen. Daar ben ik toch wel benieuwd naar.

De heer Van Willigen: Mag ik de heer Van Santen dan vragen of hij het punt gelezen heeft? De VVD is dus voorstander van het verminderen van het parkeeroppervlak aan de Groenmarkt. Ik verwijs naar pagina 54, 3f. Redelijk specifiek staat het er hoor!

De voorzitter: De heer Van Santen?

De heer Van Santen: Ik weet niet waar de heer Van Willigen nu op doelt. Wij zeggen helemaal niet over specifiek iets doen daarop, wij zeggen “wij zijn het eens met het feit dat Kweeklust als eerste moet worden gerealiseerd en dan praten we over het vervolgtraject”. Dat is precies wat de wethouder volgens mij net heeft aangegeven: dat we willen kijken wat we in het kader van deze visie op die plek gaan realiseren. En daar hoort participatie bij. Dat is wat wij nu zeggen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Willigen?

De heer Van Willigen: Ja voorzitter, ik ben zwaar teleurgesteld. Wij hadden aan het begin van de coalitie ook mooie plannen over bestuurscultuur en de politiek dichter bij de mensen brengen. Wij komen met voorstellen die de plannen die in de visie staan concretiseren, net zoals er in de visie ook een aantal zeer concrete zaken staan waar nu wel voorgestemd wordt, waar wij ook voor gaan stemmen, omdat we daar ook het een en ander bij kunnen voelen en kunnen denken. Vanuit de oppositie komen er nu voorstellen en ik proef de stemming al aan, voor de kijkers thuis: dit wordt 13-10. Dat kan ik u nu al beloven. Niks bestuurscultuur die verandert, echt niet. We hebben als oppositie ons best gedaan om hieraan een bijdrage te gaan leveren en ik hoor sommige collega’s zeggen: weet je wat je doet, ga maar letterlijk het bos in, al of niet bewegend!

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Willigen. Interruptie de heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even reageren op wat de heer Van Santen zei over het reserveren voor Kweeklust. Volgens mij heeft hij destijds ook

een motie ingediend om die koppeling te maken, maar dat is niet wat er staat. Het amendement Bewegend Bos was misschien een iets te concreet voorbeeld van participatie, maar de hoofdmoot van het amendement is pijler 3f, dus dat concrete punt over de Groenmarkt juist te wijzigen en in lijn te brengen met het parkeerprogramma, dat ook in lijn is met uw eerdere motie over het koppelen van Kweeklust en het verminderen van parkeerplaatsen op straat.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen wil reageren.

De heer Van Santen: Ja, ik ben even in dubio nu, want u zegt dat u het amendement wilt aanpassen en dan het bewegend bos eruit laten. Hoor ik u dat nu zeggen?

De heer Van der Geest: Nee. Het amendement wijzigt het stuk concreet op pijler 3f, dus concreet over niet alleen de Groenmarkt benoemen als optie voor het weghalen van parkeerplaatsen waar dat gewoon kan, en dat kan door middel van participatie in de hele binnenstad wat ons betreft, maar laten we dat aan de participatie en beslis dat nou niet hier op een document waarover geen participatie met inwoners en met ondernemers is geweest. Dat is een manier om dat te doen. Wat wij mooi vinden, is het bewegend bos in Dordrecht. Dat voorbeeld is genoemd in het amendement, omdat je daarmee draagvlak krijgt en ook de inwoners een tijdelijke situatie kunt laten zien. Het kan, zoals de heer Van Houwelingen zei, dan best nog honderd dagen duren voordat het uiteindelijk de grond in gaat. Het kan ook snel als het niet bevalt, maar dan heb je wel draagvlak, je hebt commitment van je inwoners daarop. Maar juist het punt dat u nu maakt staat niet in het stuk zoals we dat misschien gaan vaststellen zo, en daar ziet het amendement primair op.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van der Geest. De heer Van Santen, heel kort, want de standpunten zijn duidelijk.

De heer Van Santen: Ik lees toch dat bewegend bos dan. Participatie is voor ons essentieel onderdeel van iedere vormgeving, zeg maar, als het gaat om omgevingsvisie of omgevingsbesluiten, dus dat zien wij wel als een essentieel onderdeel hierin. Misschien kan de wethouder er in tweede termijn nog iets over zeggen, maar dat bewegend bos lees ik wel in het amendement, dus daar zit ik dan mee. Als concreet middel zouden we dat niet kunnen steunen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel. Ik heb even geduld moeten hebben hier, want ik wou eigenlijk al eerder interrumperen, maar goed. Eerder ging ik mee met de heer Van Willigen, nu juist niet met zijn statement over de bestuurscultuur en dergelijke. Het zijn leuke ideeën, de waterpartijen en de schaduwroutes, ik zou dat juist ter inspiratie meenemen en volgens mij past dat bijzonder goed onder pijler 3e, waar staat dat nader onderzoek zal worden gedaan naar klimaatimpact op kwetsbare groepen en daarin de bevindingen ten aanzien van hitteplannen en overstromingsplannen meenemen. Volgens mij past het daar perfect in. De schaduwroute hoort in onderzoeken, de waterpartij in verkennen, en volgens mij gaat het naadloos over in wat in 3e wordt gevraagd. Dus ik zou eigenlijk juist zeggen: wethouder, neem het als inspiratie mee, en of daar nou een motie voor nodig is en dergelijke, tja...

De heer Van Willigen: Dank voor uw stem dadelijk!

De heer Van Houwelingen: Daarom vind ik het zo jammer dat het op deze manier wordt gebracht, van ‘verandering bestuurscultuur’ en ‘een goed idee is een goed idee’, omdat u daarmee juist zoveel tegenhoudt. Dat wou ik even gezegd hebben. Neem het mee ter inspiratie, dat raad ik de wethouder echt aan. Voor hetzelfde geld zullen er in het onderzoek weer andere, of nog leukere ideeën of mogelijkheden uitkomen, en die mogelijkheden zou ik dan op den duur ook graag willen zien.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Houwelingen. Ik kijk even of de wethouder nog behoefte heeft aan een tweede termijn. Ik herinner mij de vergadering van afgelopen dinsdag, waarin de wethouders geen toestemming kregen zelfs, maar wij doen dat wel. Ik stel vast dat de wethouder er geen behoefte meer aan heeft om te reageren. Meneer Van Santen?

De heer Van Santen: Ik had nog wel een vraag aan de wethouder gesteld omtrent de participatie: of dat ook onderdeel gaat worden van die omgevingsbesluiten, ja of nee. Daar ben ik nog wel benieuwd naar.

De voorzitter: Is dat een vraag die u in eerste termijn gesteld heeft?

De heer Van Santen: Nee, zojuist in de discussie met de heer Van der Geest.

De voorzitter: Dan kijk ik nog even of de wethouder daarop antwoord kan geven.

De heer Van Houwelingen: Dan wil ik straks nog een extra vraag stellen aan de wethouder!

Wethouder De Boer: Voorzitter. In reactie op de vraag van de heer van Zanten: we gaan natuurlijk heel veel dingen onder de Omgevingswet uitwerken en als je aan de slag gaat met parkeren en vergroening en hoe je met ruimtegebruik omgaat in zo’n binnenstad, dan zullen we dat uiteraard gaan doen met bewoners en ondernemers, om daar met een goed gedragen voorstel te gaan komen. Zeker.

De voorzitter: De heer Van Houwelingen toch nog?

De heer Van Houwelingen: Wat ik al aangaf: volgens mij passen de moties best in dat stukje van pijler 3e, waar wordt gezegd: “we gaan nader onderzoek doen naar de mogelijke impact van klimaatverandering op kwetsbare groepen en op vitale, kwetsbare functies de gemeentelijke openbare ruimte inzetten en de bevindingen hiervoor gebruiken we in een lokaal hitteplan en overstromingsplan”. De waterpartijen en de schaduwroutes zou u dan toch eventueel als inspiratie kunnen meenemen en daarmee de motie misschien positief kunnen adviseren?

Wethouder De Boer: Voorzitter. Uiteraard kunnen we dat als inspiratie meenemen. Dat punt van gezondheid is hartstikke belangrijk, want klimaat heeft ook een impact op scholen, op verzorgingshuizen, op bepaalde plekken waar veel hittestress ontstaat, ook op die routes. Dus ja, dat neem je mee en het onderzoek dat uitgevoerd gaat worden, gaan we ook met meerdere instanties doen, bijvoorbeeld met de GGD, en echt kijken waar op

die opgave nu een oplossing nodig zou zijn. Misschien was ik even iets te fel in mijn beantwoording, excuses daarvoor. Zo was het niet bedoeld. Het is meer dat ik eigenlijk nu aangeef van: laat ook even dat plan nu in werking gaan. Er worden allerlei dingen uitgezocht op allerlei opgaven en om ons nu vast te pinnen op één oplossing voor een best wel complex vraagstuk, daar ben ik geen voorstander van, maar als inspiratie kunnen we dat zeker meenemen.

De voorzitter: Nog een korte vraag van de heer Tekir.

De heer Tekir: Niet zozeer een vraag, maar ik ben blij met de suggestie die de heer Van Houwelingen deed. Want kijk: het idee van in ieder geval onze motie, maar ik neem aan ook die van het CDA, is niet om u op te zadelen met allerlei nieuwe onderzoeken. U gaat al van alles onderzoeken en pijler 3e is een hele concrete, die ook heel relevant is en aansluit bij de initiatieven die wij vragen om te verkennen. Dus als u hem in dat kader mee kunt nemen, lijkt mij dat een prima oplossing.

De voorzitter: Helder. De wethouder nog?

Wethouder De Boer: Voorzitter. Hopelijk mag ik de moties dan zo lezen, dat u ons niet vastpint op dat er per se een schaduwroute moet komen, maar dat het meer als inspiratie is bedoeld, van “wij zien een bepaalde opgave, neem dat nou in het achterhoofd mee”. Ik wil dan wel de vrijheid houden om op het moment dat er een andere prioriteit op bijvoorbeeld die kwetsbare doelgroepen naar voren komt, daarop dan wel onze schaarse middelen in te gaan zetten. Ik zou het jammer vinden als we ons dan op iets anders hebben vastgepind.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Het is een verkenning en u doet die afweging in de verdere uitwerking van deze ambitie en de actieagenda.

De heer Van der Geest: Ja, voorzitter, ik zou zeggen: uiteraard, en ik dank de heer Van Houwelingen voor de verbinding.

De voorzitter: De heer van Houwelingen dank, en de wethouder uiteraard ook bedankt. Dan kunnen we overgaan tot stemming.

De heer Van Santen: Voorzitter, ik wil graag even vijf minuten schorsen.

De voorzitter: Die wens wordt door meerdere leden van de raad gedeeld, zie ik. Dan schors ik bij dezen de vergadering (20.50 uur).

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend (20.57 uur). Het woord is aan de heer Van Santen die om de schorsing had gevraagd.

De heer Van Santen: Voorzitter, wat onze fractie betreft kunnen we overgaan tot stemming.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kunnen we overgaan tot stemming, eerst over het amendement.

De heer Van Houwelingen: Voorzitter….

De voorzitter: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Even een vraag. Ik hoorde de wethouder zojuist een soortement toezegging doen dat hij een en ander meeneemt als inspiratie. Ik vraag me af of die moties dan nog nodig zijn.

De voorzitter: De besprekingen hebben in eerste en in tweede termijn plaatsgevonden, dus ik ga ervan uit dat de moties nu gewoon in stemming gebracht worden.

De heer Van Houwelingen: Daarom was mijn vraag of het nog waard was ze in stemming te brengen.

De voorzitter: Dat zullen we zien. De heer Van Santen nog?

De heer Van Santen: Ik wil een stemverklaring afleggen als dat mag.

De voorzitter: Als u over het amendement een stemverklaring wilt afleggen, ga uw gang.

De heer Van Santen: We hebben niet voor niets geschorst, daarom even een resumé. Voor ons staat de visie voorop en we vinden concrete ideeën nu niet op hun plaats. Maar we zijn wel heel content met het feit dat de wethouder dit meeneemt als inspiratie. We hadden ook niet anders verwacht. Dus in dat kader zullen we tegen het voorstel stemmen, omdat we de rest eigenlijk zien als overbodig op dit moment.

De heer Roeland: Voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de woorden van de heer Van Santen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Houwelingen ook een stemverklaring.

De heer Van Houwelingen: Dat was precies de reden voor mijn vraag of het allemaal nog wel nodig was. Ik steun de boodschappen van alle drie, maar of het nou een motie waard is… Dus ik stem op die manier, zeg maar.

De voorzitter: Ja, maar u stemt niet over de boodschap, maar over de moties. Eerst breng ik nu het amendement in stemming.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 13 tegen 10 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Oostrum, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De heer Van Willigen: Wil iemand mijn glazen bol lenen voortaan!?

De voorzitter: Die opmerking laat ik aan u, meneer Van Willigen.

Dan kunnen we over naar de stemming over de moties. Allereerst de motie van het CDA over schaduwroutes.

De motie wordt in stemming gebracht en met 12 tegen 11 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Van Houwelingen, Oostrum, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Houtepen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde is motie M02 van D66 inzake de waterspeelplek.

De motie wordt in stemming gebracht en met 13 tegen 10 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Oostrum, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Ten slotte komen we bij het raadsvoorstel.

Het raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, Oostrum, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

7.b Nieuwe brug over de Linge (2023-875955)

De voorzitter: Dames en heren. Dit onderwerp is verplaatst van de raadsvergadering van 2 november naar 30 november. In B&A is uitvoerig gesproken over dit punt en ik ga ervan uit dat hier niet herhaald zal worden wat daar te berde is gebracht, maar dat u zich met name zult richten op eventuele moties of amendementen. Ik geef als eerste het woord aan mevrouw Pellikaan van Democraten Gorinchem.

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter. De Lingewijk is volop in beweging. De afgelopen jaren is er veel bijgebouwd en ook de komende jaren staan er grote ontwikkelingen op de planning: bouw van de nieuwe woonwijk de Lingeoever, aanleg van de nieuwe brug, herontwikkeling van de Arkelsedijk-Noord, herontwikkeling van de huidige locatie Nettorama en de bouw van een appartementencomplex op het voormalige Wellantcollegeterrein. Voor de gemeente zijn dit verschillende projecten met ook allemaal een eigen projectleider, ontwikkelaar, aannemer, ambtenaar en zelfs wethouder, want ook in het college zijn deze projecten over de verschillende wethouders verdeeld. Maar voor de stad en voor de inwoner is het één wijk, één Lingewijk. Wij dienen daarom vanavond met het CDA, D66 en Partij van de Arbeid een motie in die het college oproept om één plan te maken, een visueel plan bijvoorbeeld, voor de Lingewijk, waar deze verschillende projecten in samenhang worden gezien met een tijdlijn en dat hiervoor één

aanspreekpunt komt voor inwoners, verenigingen en bedrijven. Dat is hartstikke belangrijk omdat het gaat helpen om de verbindingen tussen de verschillende ontwikkelingen inzichtelijk te maken, hoe ze impact hebben op elkaar en op de wijk als geheel, en daarbij hoe hierover helder en consequent in gesprek kan worden gegaan met de wijk. Denk aan de afwikkeling van het bouwverkeer als in de Lingewijk straks op meerdere punten tegelijkertijd gebouwd gaat worden, de geluidsoverlast, de verkeers- en parkeerdrukte in de wijk met alle nieuwe woningen en uit- en aanrijroutes, maar ook als het gaat om het waarborgen van de gezondheid, leefbaarheid en het kleine beetje groen dat deze wijk nog heeft. En het is echt niet niks wat er in deze wijk gaat gebeuren, die sowieso al complex in elkaar steekt. Des te meer noodzaak om het eens goed op een rij te zetten. In de Lingewijk is nu al geluidsoverlast van de drukte op de Arkelsedijk en de Arkelse Onderweg. De meeste huizen daar zijn niet onderheid en er is al jaren een roep om meer groen en natuur. Ook ligt de wijk tussen nu al twee drukke rotondes in en bestaat het OV uit een levensgevaarlijke bushalte bovenop de dijk, en daar komen bij een nieuwe brug, de nieuwe woonwijk de Lingeoever, de herontwikkeling van de Arkelsedijk-Noord, het huidige terrein van de Nettorama en het voormalige Wellantcollege. Deze motie roept daarom op om één visueel plan te maken voor de Lingewijk waar deze projecten in samenhang worden gezien en dat daarop één aanspreekpunt komt. Inwoners, verenigingen en bedrijven moeten hiervoor niet aangewezen zijn op de afzonderlijke projectontwikkelaars of aannemers, maar moeten een gemeente hebben die naast hen staat en zich verantwoordelijk voelt voor de Lingewijk als geheel. Want als iedereen ervan is, is niemand ervan, en om dat niet te laten gebeuren, daar staan wij vanavond met elkaar voor aan de lat. Want juist als er zoveel op een wijk afkomt, moet de gemeente de regie nemen, aanspreekbaar zijn en dicht bij haar inwoners staan. Op dit moment zien en ervaren wij dat dit nog onvoldoende gebeurt, ondanks de goede bedoelingen en de inzet op participatie, want inwoners worden van het kastje naar de muur gestuurd als zij proberen antwoorden te krijgen op hun vragen of hun zorgen willen bespreken. En ook voor ons als raad is het lastig te blijven overzien wat er op de Lingewijk afkomt en daarbij ook de juiste vragen te kunnen stellen. En als we dat wel doen, ervaren we een gemeente die denkt vanuit de afzonderlijke projecten en procedures in plaats vanuit de bril van de inwoner. Dus laten we nu één plan maken voor de Lingewijk en daarop één aanspreekpunt inrichten. Het is echt een oproep om in het stadhuis met elkaar om tafel te gaan en de plannen naast elkaar neer te leggen: wat zien we nu wat er gebeurt, wat zijn de risico's, maar ook de kansen, hoe borgen we die leefbaarheid en hoe nemen we hier de wijk nu goed op mee? Wij denken dat het effectiever kan dan nu gebeurt en vragen de andere fracties dan ook om deze oproep te omarmen, die niet alleen vanuit ons komt, maar ook een heel duidelijk signaal is vanuit de wijk zelf.
Dank u wel.

Motie M03: Eén Lingewijk, één plan.
Wij vragen het college om/ wij geven het college de opdracht om:
1. voor de Lingewijk één (visueel) plan te maken waar de ontwikkelingen in de wijk voor komende jaren in staan en in samenhang worden gezien, inclusief tijdlijn.
2. dat hierop één aanspreekpunt komt voor inwoners, verenigingen en bedrijven in de Lingewijk; en hiermee uitvoering te geven aan de toezegging die is gedaan (d.d. 6 juli 2023) na vragen van het CDA.

Laura Pellikaan (DG)
Janneke van Oversteeg (CDA)

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Pellikaan. Voor de goede orde: deze motie was aangekondigd in B&A en daarom is dit een bespreekstuk geworden. Ik geef als tweede het woord aan de heer De Pagter van ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Met het voorliggende raadsvoorstel voor de brug over de Linge wordt een start gemaakt met het ontlasten van een van de drukste knooppunten in onze stad. Daarnaast gaan we concreet werken aan de realisatie van de vleugels van de stad. De mobiliteit in onze stad is een onderwerp dat vraagt om slimme en doordachte acties. Daarvan is de brug over de Linge een goed voorbeeld en een wens die we al lang koesteren. We versterken daarmee de oost-westverbinding en zorgen dat we deze verbinding niet alleen over de rotondes Eike's Hof laten lopen. Daarnaast wordt de fietser ook uitgenodigd om de fiets te pakken in plaats van de auto, wat past bij onze uitgangspunten en onze visie op het autoluw maken van het centrum en de stad als een fietsstad te gaan zien.
Wat onze fractie betreft, zijn we akkoord met het raadsvoorstel en gaan we zo snel mogelijk over tot uitvoering van de plannen en verdere ontwikkelingen van het gebied aan de Arkelsedijk en de ontwikkeling van de Lingeoever. Onze fractie gaat ervan uit dat er een deugdelijk en van aanzien mooie brug wordt gerealiseerd, in het gedachtegoed van de firma De Vries Robbé, waarbij we rekening houden met de duurzaamheid van materialen die gebruikt worden en aandacht zal zijn voor natuur en milieu.
Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Pagter. De heer Bahlmann van Gorcum Actief.

De heer Bahlmann: Goedenavond voorzitter, leden van de raad, het college en de andere aanwezig in de zaal en thuis. Vanavond bespreken we het raadsvoorstel de brug over de Linge, een brug die de Spijksedijk verbindt met de Arkelsedijk, het oude bedrijfsterrein van De Vries Robbé. Daarom doen wij nogmaals de oproep om deze brug om te dopen tot De Vries Robbébrug. Deze brug zorgt voor de noodzakelijke verkeersontsluiting van de Lingewijk na realisatie van het nieuwbouwproject Arkelsedijk en Lingeoever. De toevoeging van een veilige fietsroute vanuit Gorinchem-Oost via de De Vries Robbébrug richting scholencampus juichen wij alleen maar toe. Kan de wethouder aangeven hoe de veilige fietsroute richting de scholencampus uiteindelijk zal lopen?
Wij vinden het goed dat een uitgebreid participatieproject is ingezet in de Lingewijk. Tijdens de gecombineerde I&O/B&A van 12 oktober jongstleden merkten wij wel op dat vanuit de bewoners en de ondernemers zorgen zijn geuit met betrekking tot de bereikbaarheid van de wijk gedurende de ingrijpende werkzaamheden in hun wijk. In hoeverre wordt de input van de bewoners en de ondernemers meegenomen en hoe wordt dit aan hen teruggekoppeld? En hoe blijft u met hen in gesprek en hoe zorgt u ervoor dat zij met u in gesprek blijven?

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter, bij wijze van interruptie.

De voorzitter: Mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Ik hoor u terecht de zorgen aanhalen die de inwoners en ondernemers hebben geuit tijdens de B&A-sessie over wat de hoeveelheid bouwverkeer in de wijk betekent. Hebt u ook nog andere zorgen op dat moment gehoord van inwoners of ondernemers, of misschien degenen die u buiten de raadzaal heeft gesproken?

De heer Bahlmann: Daarop wil ik in mijn betoog verder ingaan, als u dat goed vindt.

De voorzitter: Vervolgt u uw betoog.

De heer Bahlmann: Kan de wethouder onze zorg wegnemen dat de Lingewijk geen onneembare vesting wordt tijdens de werkzaamheden, waarbij het risico bestaat dat tijdens de spits het verkeer muur- en muurvast komt te staan in de Lingewijk? Ook zijn wij benieuwd naar de reactie van de wethouder op de ingediende motie.
Tot zover onze bijdrage. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Bahlmann. De volgende spreker is de heer Houtepen.

De heer Houtepen: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen hier in principe redelijk kort over zijn. Zonder brug geen nieuwe woonwijk. De VVD is positief over de plannen voor de nieuwe brug over de Linge, omdat dit randvoorwaardelijk is voor een toekomstige woonwijk aan deze Linge. Zo'n brug kost een hoop geld, zeker in deze tijd, maar om de ontwikkelingen voor dit nieuwe woongebied niet verder te doen vertragen en de subsidie te kunnen benutten, zullen we het geld nu gewoon op tafel moeten leggen. Daarnaast is het een mooie stap richting een betere oost-westverbinding in Gorinchem, een win-win dus. Bij het op tafel leggen van zowel een plan als de harde euro's vinden wij het mooi om te zien hoe alle betrokken partijen meedenken en tevens ook deels meebetalen. Ook het contact met omwonenden en alle participatiemomenten waren tot op heden op zich een goed lopend proces. Laten we dat goede werk als gemeente ook vooral voortzetten in het verdere verloop.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Ik hoor de heer Houtepen zeggen dat het participatietraject goed is verlopen. Is dat uw eigen mening, of waar hebt u dat op gebaseerd?

De heer Houtepen: Nou ja, wij bespreken dit soort dingen uiteraard in de fractie, maar het zou gek zijn als het niet ook mijn eigen mening was als ik hier stond. Bij de feedback op de participatiemomenten kregen wij vooral de indruk dat niet zozeer het proces 'an sich' niet heel goed verlopen was, maar meer dat omwonenden niet altijd te horen kregen waar ze op hoopten. Dat is natuurlijk een veelvoorkomend probleem in de participatie, dus in dat opzicht denk ik dat ik uw vraag daarmee beantwoord heb.

De voorzitter: Mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Dan zou ik u willen meegeven dat de geluiden die wij hebben gehoord over de participatie, en die ook door inwoners zelf zijn ingebracht tijdens de B&A-sessie, waren dat bijvoorbeeld de participatie zich eigenlijk beperkte tot de ontwikkeling van de brug en de ontwikkeling van de Lingeoever en dat inwoners van de wijk zich met name ook zorgen maakten over de Lingewijk als geheel, met ook de andere

projecten die daarin plaats gaan vinden, dat ze daar geen antwoord op kregen. Wijzelf merkten ook in de sessie, dat toen wij daarover doorvroegen, daar eigenlijk ook geen duidelijke antwoorden op kwamen. Maar u hebt dat blijkbaar anders ervaren.

De voorzitter: Uw pleidooi is helder. De heer Houtepen vervolge zijn betoog.

De heer Houtepen: Ik hoef niet meer te reageren?

De voorzitter: Ja, dat mag ook.

De heer Houtepen: Nou ja, ik kan er nog wel even kort op reageren. Ik denk dat participatie altijd belangrijk is, vandaar dat mijn volgende zin ook was: wij vragen daarom blijvend aandacht voor participatie en communicatie. Maar ik denk dat het ook wel zo is dat, als er op dit moment een plan voor een brug ligt, die participatie ook veelal zal zien op die brug en dat op het moment dat verder nagedacht wordt over de verdere indeling van zo'n wijk, de participatie dan ook breder wordt getrokken.
Afsluitend met een conclusie: het is een goed voorstel, laten we het gewoon doen. En om alvast even in te gaan op de motie: in de eerste plaats twijfel ik een beetje, of eigenlijk denk ik, dat het niet per se binnen de orde van het raadsvoorstel is, maar anders was het een motie vreemd aan de orde van de dag geweest en hadden we het er vandaag ook over gehad, dus wat mij betreft prima. Daarom heb ik er aan het begin ook niks over gezegd. Maar niettemin: het gaat nu over de brug en om er voor de rest op te kunnen reageren horen wij graag eerst wat de wethouder hiervan vindt. Wij denken dat er al aardig wat ontwikkelingen zijn op dit vlak en we willen de wethouder ook niet met onnodig werk en onnodige moties opschepen.

De voorzitter: Dank u wel, meneer, Houtepen. De volgende spreker is de heer Tekir.

De heer Tekir: Ik had me niet aangemeld, voorzitter.

De voorzitter: U staat wel op mijn briefje, maar u hoeft niet hoor! Dan gaan we over naar mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, als u het goed vindt vanaf hier, want mevrouw Pelikaan heeft eigenlijk al heel treffend verwoord waarom deze motie nodig is en eigenlijk bevestigt de heer Houtepen dat net ook. Juist bij zo'n grootschalige ontwikkeling als zo'n brug, en ook de andere ontwikkelingen die daar allemaal mee samenhangen, is het zo belangrijk dat dat voor bewoners in één keer inzichtelijk wordt gemaakt en dat we ook als gemeente daarin benaderbaar zijn en toegankelijk. Ik heb daar eerder al aan aandacht voor gevraagd tijdens de behandeling van de perspectiefnota, waarop de wethouder had toegezegd dat er een aanspreekpunten komt. Maar tijdens de behandeling van het voorstel voor de brug in de B&A en de insprekersreacties bleek gewoon dat daar nog onvoldoende uitvoering aan is gegeven. Daarom willen wij dat met deze motie verder kracht bijzetten, niet om de wethouder met extra werk op te zadelen, maar om te laten zien dat wij als gemeente dat overzicht wel hebben en dat wij daar onze inwoners in faciliteren qua informatie, qua toegankelijkheid en benaderbaarheid.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Oversteeg. De heer Houtepen wil hierop reageren, zie ik.

De heer Houtepen: Even voor de goede orde: ik heb mijzelf niet een dergelijke bevestiging horen doen, maar als mevrouw Van Oversteeg daar anders over denkt, mag dat uiteraard.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Ik doe het ook even kort vanaf hier, want mevrouw Pelikaan heeft een prachtig pleidooi gehouden waar wij ons graag bij aansluiten. Bij het tweede beslispunt willen wij alleen nog aan het college meegeven dat wij moesten denken aan de gemeentelijke omgevingsmanager die bijvoorbeeld aanwezig is in de Gildenwijk, dat dat een goed aanspreekpunt is voor de wijk, die de zorgen van de betrokken omwonenden kan aanhoren en ook kan oppakken en ook met eventuele oplossingen kan komen.
Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Groot. De heer Van Veen van Stadsbelang.

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop dat ik ook de toestemming krijg van de oppervoorzitter vanavond, de heer Van Willigen. Het is één A4'tje en ik probeer de wollige politiek iets meer sjeu te geven.
Wat mooi dat zowel de woon- en transformatievisie als de mobiliteitsvisie samenvloeien in dat ene ontwikkelgebied, te weten de Lingeoevers: aan de ene kant de nieuw te realiseren woningen vanuit de woonvisie, en niet te vergeten de regiodeal, en aan de andere kant de nieuwe De Vries Robbébrug vanuit de mobiliteitsvisie. Zonder bruggen geen woningen, zoals de VVD zo mooi duidde. Ik lijk wel een VVD'er, en dan moet het raadsvoorstel instrumenten woningmarkt nog komen, nou, dat belooft wat!
Maar wat is het fantastisch dat we die nieuwe brug mogelijk kunnen maken vanuit de mobiliteitsvisie, met het oog op een nieuwe oost-westverbinding. en niet te vergeten een veilige oost-westverbinding voor de fietsers. Eike's Hof wordt minder belast en de basis gelegd voor een tweede brug nog verder in de toekomst. Mooi, een heleboel vliegen in één klap! Voorzitter, om nog steeds in Sinterklaasstemming te blijven: vol verwachting klopt mijn hart, en het heerlijk avondje moet nog komen!
We kunnen hier alleen maar voor zijn, inclusief de financiële onderbouwing in het raadsvoorstel, maar we uiten ook lichtelijk onze zorgen. Aan de ene kant de toenemende druk op de Arkelsedijk en bij Papland en aan de andere kant de ervaren miscommunicatie met betrekking tot de omwonenden. Als ik het raadsvoorstel lees, is er veel geparticipeerd, er is zelfs nog een extra avond ingepland, maar zoals we van een inwoner tijdens de I&O/B&A hoorden, zijn ze totaal niet gehoord. Zoals ik van mijn moeder vroeger altijd leerde: de waarheid zal wel ergens in het midden liggen.
Voorzitter, ik ga afronden. Wij kunnen niet wachten tot de eerste fiets, auto, voetganger de brug oversteekt. Wat betreft de motie wacht ik even het antwoord van de wethouder af.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Veen. Ik heb geen andere sprekers op het lijstje. Dan nodig ik graag wethouder Mager uit, die bij dit onderwerp namens het college zal spreken.

Wethouder mevrouw Mager: Dank u wel, voorzitter. Zoals u merkt, hebben wij integraliteit hoog in het vaandel staan, vandaar dat ik hier nu sta.
Het werd al treffend verwoord: in de Lingewijk gebeurt veel. Ik denk zelfs dat de Lingewijk van een soort dorp een onderdeel van onze stad wordt, gezien de enorme hoeveelheid woningen die al zijn gerealiseerd en de enorme hoeveelheid die daar nog bij komt in het project Arkelsedijk. Maar dat kan ons zoals we hier zitten toch alleen maar goed doen, omdat we eigenlijk wel in iedere raadsvergadering horen zeggen: wonen en bouwen, daar gaat het in Gorinchem om. Welnu, dat gaan we doen aan de Arkelsedijk, daar gaan we bouwen voor Gorcumers en voor mensen die al heel lang een huis zoeken. Daarbij gaan we dat ook nog eens doen in een mooie groene omgeving, een omgeving die we hebben te danken aan de Regiodeal Lingeoevers, die dat bekostigt. In de plannen voor de bouw wordt hier enorm goed rekening mee gehouden en inderdaad: zonder brug geen woningen. En ja, er staat heel wat te gebeuren in de Lingewijk, daarom hebben wij ook ontzettend veel geparticipeerd, zijn wij ontzettend veel de wijk in geweest, hebben we u als raad meegenomen, hebben we heel veel participatieavonden hier in huis gehouden, zijn wethouders en ambtelijke organisatie de straat op geweest, hebben we veel contact gehad met Wijkbelang en zijn daarnaast ook nog gewoon bij mensen persoonlijk op bezoek geweest. Ik kan me voorstellen dat er dan een I&O is, of een B&A, ik weet niet precies bij welke sessie het was, waar een inwoner van de Lingewijk heeft geconstateerd dat hij of zij zich daarbij niet gehoord of gezien voelde. Dat is spijtig, maar ik kan u verzekeren dat er honderden mensen zijn die wel gezien en gehoord zijn hierover.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Ik hoor de wethouder nu toch echt iets bagatelliseren. Het is niet een enkele inwoner geweest die insprak tijdens de B&A-sessie, het was een vertegenwoordiger van Wijkbelang, dus er staan ook vele inwoners achter. Ik heb de participatieverslagen gelezen en ook daarin zijn bepaalde zorgen meerdere malen geuit. Ik heb mailwisselingen gezien tussen de inwoners van de Lingewijk en de gemeente en ook daarin zijn meerdere malen zorgen geuit, en ook wij zelf zijn goed in contact met de Lingewijk en ook naar ons zijn die zorgen geuit. Dus ik vind het echt iets te simpel om de zorgen die er leven, niet alleen in de Lingewijk, ook elders in de stad, over deze ontwikkelingen, de samenloop van deze ontwikkelingen voornamelijk, af te doen met de opmerking dat er een inwoner heeft ingesproken die het er niet helemaal mee eens was, maar ach, dat de participatie voor de rest dik op orde is geweest.

Wethouder mevrouw Mager: Dat laatste is uw interpretatie. Er zijn altijd twee kanten aan een verhaal, zoals al eerder vanavond gememoreerd is. Er wordt geparticipeerd, er wordt heel veel geparticipeerd. Ik kan u echt met de hand op mijn hart verzekeren dat dit een project is geweest, zowel de brug, als de nieuwe woonwijk, als het groen in die nieuwe woonwijk, waar inwoners van de hele stad natuurlijk, maar in het bijzonder van de Lingewijk, enorm goed op zijn meegenomen. En ja, er worden kaders gesteld, ook door u als raad in de diverse bijeenkomsten die raad heeft gehad en de diverse besluiten die de

raad hier ook over heeft genomen, en die kaders moeten wij en de projectontwikkelaar aanhouden. Binnen die kaders moeten wij opereren en binnen die kaders moeten wij de inwoners van Gorinchem op de hoogte stellen wat we aan het doen zijn, met altijd in het achterhoofd om een betere oost-westverbinding te verkrijgen, en heel veel woningen te gaan bouwen in onze stad, en dat alles voor Gorinchem. En ja, inderdaad, ik kan me uw zorgen ook voorstellen. Er zal overlast zijn, dat kan haast niet anders als er ergens gebouwd gaat worden, maar we zullen proberen die overlast zoveel mogelijk te beperken en ook de mensen heel goed op de hoogte te houden waar we wanneer wat gaan doen.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Wat mij heel erg opvalt, is dat het nu een beetje geframed wordt alsof de participatie niet geslaagd zou zijn als iemand het er niet mee eens is, maar dat is volgens mij totaal niet wat we zeggen. De één zal zich er beter in kunnen vinden dan de ander, en dat dat mag ook, maar de signalen die we krijgen gaan ook over het onbeantwoord blijven van vragen, het onbeantwoord blijven van de vraag om samenhang tussen de ontwikkelingen en afstemming van de ontwikkelingen. Er zijn nu ontzettend veel partijen actief, die zich ongetwijfeld echt tot het uiterste inspannen om zich aan de kaders te houden zoals we die met elkaar hebben afgesproken, en we kunnen ons afvragen of dat overal even goed gaat, maar de bottom line, ook van deze motie, is dat wij uit de signalen opmaken dat die samenhang en de afstemming daartussen nog onvoldoende tot uiting is gekomen en dat we vinden dat daar een taak ligt voor de gemeente, niet zozeer als afkeuring van hoe het proces tot nu toe is verlopen, maar meer als aanvulling om te laten zien dat er nu zo ontzettend veel gebeurt dat zo'n grote impact heeft, dat we daar ook iets extra's op te organiseren hebben. Dat vind ik wel eventjes een ander frame dan of de participatie wel of niet geslaagd is. Daar kunnen we ook een boom over opzetten, maar dat is wel de essentie van de motie.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Oversteeg. De wethouder.

Wethouder mevrouw Mager: Dank u voor deze verheldering en het even terugbrengen tot waar het werkelijk om gaat. Dat is ook de reden waarom ik hier sta. Wij zijn bezig met het stedelijk programmeren en stedelijk programmeren doe je op het moment dat dingen wat helderder worden. We weten nu dat we een brug gaan bouwen, we weten nu dat we woningen gaan bouwen, we weten nu dat diverse projecten in de Lingewijk verder nog spelen. Dat brengen we allemaal samen op één kaart waarop je kunt zien wanneer we wat gaan doen. Volgens mij heb ik al eerder in deze raad vermeld dat we daarmee bezig zijn. En nu we natuurlijk ook bezig zijn met de omgevingsvisie, die daar heel nauw tegenaan leunt, en dadelijk ook met de plannen per gebied, krijg je veel meer inzicht in de samenhang der dingen in de wijken in Gorinchem, en dat wordt dan ook veel meer wijkgericht georganiseerd, zodat je ook heel goed kunt zien: wat gebeurt er nu in mijn wijk? Daar hebben we ook een wijkcoördinator voor, die daar aanspreekpunt is en die ook actief de connectie zoekt met Wijkbelang en ook met de inwoners van in dit geval de Lingewijk. Maar dat geldt niet alleen voor de Lingewijk, het geldt eigenlijk voor alle wijken in Gorinchem.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dit was het einde van uw eerste termijn?

Wethouder mevrouw Mager: Ik heb nog wel een vraag openstaan over de fietsroute: als de eerste fietser over de nieuwe De Vries Robbébrug fietst, waar die dan verder heen moet. Dat is iets wat dadelijk mee wordt genomen in het totale verkeersplan, waarbij het natuurlijk de bedoeling is dat er op een gegeven moment een doorgaande route is naar de campus.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie de heer Van Veen.

De heer Van Veen: Begrijp ik nou goed dat u de motie afraadt, of vindt u het een steuntje in de rug? Ik heb daar nog geen duidelijk antwoord op gehad.

Wethouder mevrouw Mager: Nou, eigenlijk alles wat de motie omschrijft gebeurt al. We komen in december/januari met stedelijk programmeren, we stellen de omgevingsvisie vast en op basis daarvan gaan we met omgevingsplannen en gebiedspaspoorten werken. De Lingewijk is er daar één van. Dus ja, in feite is dat wat onder het eerste item wordt genoemd: het maken van een plan. Dat plan is er, wordt besproken met de mensen in de Lingewijk en wordt dadelijk ook voorgelegd in de raad. Er is ook een wijkcoördinator, die is aanspreekbaar en wordt bekend geacht te zijn. Uit de motie begrijp ik nu dat dat wellicht wat minder het geval is dan wij wellicht zouden wensen. Dat iets wat wij ons wel aantrekken en dat zullen we intern nog oppakken, maar diegene is er wel, weet waar het over gaat en is heel goed op de hoogte van wat er allemaal speelt in de Lingewijk. Dus dat is echt hét aanspreekpunt, ofwel de trechter waar mensen uit de Lingewijk kunnen zeggen van: hé, ik heb dié vraag, en die kan dan hier intern weer worden uitgezet, zodat ook het antwoord weer terug kan gaan naar degenen die de vraag hebben gesteld.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Ik wil graag de toezegging in herinnering brengen die de wethouder heeft gedaan tijdens de behandeling van de perspectiefnota om dat aanspreekpunt ook te organiseren, waarbij ik dus net ook memoreerde dat dat nog onvoldoende is georganiseerd, want anders komen dat soort signalen niet naar boven. Ik hoor wat u zegt, waar u dat denkt te beleggen en dat soort zaken, maar zo functioneert het op dit moment niet.

Wethouder mevrouw Mager: Het is niet waar ik het dénk te beleggen, maar waar het belegd ís. Maar ik zei al: ik hoor nu dat dat te wensen overlaat in uw optiek en daar zullen we nogmaals aandacht voor vragen.

Mevrouw Van Oversteeg: Via uw toezegging tijdens de behandeling van de perspectiefnota hebt u ook aangegeven daarmee aan de slag te zullen gaan. Daarom verbaast het mij een beetje dat u nu zegt dat het belegd is.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder mevrouw Mager: Ja, het is belegd. Naar aanleiding van mijn toezegging bij de behandeling van de perspectiefnota hebben wij nog een keer intern gezegd: in de Lingewijk gebeurt ontzettend veel, superbelangrijk dat daar een aanspreekpunt is. Dat is

gehoord, daar is nogmaals actie op ondernomen en ik denk dat het een goede zaak is om dat te blijven herhalen als ik het zo hoor.

Mevrouw Van Oversteeg: Naar ons idee zal er nog iets extra's moeten worden gedaan; dat is waartoe de motie oproept.

De voorzitter: Ik constateer dat u het eens bent over het belang, maar dat u verschilt van mening over hoe het gebeurt en hoe het moet gebeuren. Ik zeg de wethouder dank en kijk naar mevrouw Pellikaan voor de tweede termijn.

Mevrouw Pellikaan: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat ik het van deze plek kan doen. In eerste termijn ben ik vrij helder geweest over wat wij echt als noodzaak zien voor deze motie, namelijk dat een overzicht wordt gecreëerd waarbij de ontwikkelingen die plaatsvinden in de wijk in samenhang worden gebracht, zodat duidelijk wordt wat voor impact ze hebben op elkaar, als het bijvoorbeeld gaat om bouwverkeer, om geluidsoverlast, om parkeerdrukte en verkeersafwikkeling. Tot nu toe is de gemeente er nog niet in geslaagd om in dit proces daar helderheid in te verschaffen, niet naar de gemeenteraad, maar ook niet naar de inwoners. Wij erkennen dat er behoorlijk is ingezet op participatie, maar zoals mevrouw Van Oversteeg net goed heeft verwoord, gaat het om een aanvulling hierop: hoe laten we de verschillende projectontwikkelaars en aannemers met elkaar communiceren? En dan hoor ik de wethouder in haar reactie zeggen dat we als gemeente aan de slag gaan met stedelijk programmeren en dat we daarin die ontwikkelingen op een rij gaan zetten. Alleen, stedelijk programmeren is een vrij abstract document en vooral ook bedoeld om een gemeente inzicht te geven en niet de inwoners van een wijk. Stedelijk programmeren is ook hoofdzakelijk gericht op woningbouw, ik vraag me af of daar ook de mobiliteitsontwikkelingen in worden meegenomen, of bijvoorbeeld het niveau van leefbaarheid en veiligheid in een wijk. Als laatste is er vanuit de Lingewijk ook echt de behoefte om te gaan kijken naar de overlap van wat meer praktische zaken, zoals aanrijroutes van bijvoorbeeld bouwverkeer, of wat te doen met de parkeerdrukte in een wijk als je aan meerdere kanten in een bouwput zit. Ik denk ook niet dat dat terugkomt in het stedelijk programmeren, dus ik denk dat onze motie daarom nog steeds relevant is. Dat zou ik de rest van de fracties ook graag nog op het hart willen drukken.
Afsluitend wil ik nog gezegd hebben dat het echt niet ontbreekt aan goede bedoelingen, niet bij de projectontwikkelaar, niet bij de ambtenaren, niet bij het college. Dat zien wij door alles heen en dat hebben we ook in B&A en vanavond bij de wethouder ervaren Alleen, er zijn gewoon vragen, omdat het zo complex is, omdat het zo grootschalig is, er zijn zorgen en dit is echt een oproep: laten we dat nu goed adresseren met elkaar, want dat verdient de Lingewijk. De Lingewijk verdient een goed plan en een goed aanspreekpunt. Eerder is een motie aangenomen dankzij ChristenUnie/SGP over "Verklein de kloof". Nou, dit lijkt me een heel mooi voorbeeld van hoe wij als gemeente dichter bij die inwoner kunnen komen. Dus ik zou zeggen: laten we deze kans grijpen met elkaar.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Pellikaan. De heer De Pagter voor de tweede termijn.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. We horen waartoe de motie oproept en we horen ook wat de wethouder aangeeft voor wat betreft de zorgen die er zijn en de acties die ondernomen worden. Het klinkt inderdaad als grote begrippen: stedelijk programmeren, verder aandacht in de wijk, allemaal abstracte begrippen. Vanuit onze fractie vinden we dat er inderdaad aandacht moet zijn voor de zorgen van de wijk, maar wij hebben ook het gevoel dat deze zorgen binnen het college gehoord worden. Daarnaast is het niet nodig dat iemand van het kastje naar de muur gestuurd wordt. De gemeente heeft ook instrumenten in handen om wat er gaat gebeuren in de wijk van tevoren aan te kondigen. Daar heb ik zelf de laatste tijd ervaring mee gehad, dat de komende tijd een weg aangepakt wordt. Daar wordt een nieuwe weg gelegd en de gemeente heeft een maand van tevoren een bericht gestuurd: dit gaat er de komende maand gebeuren, dat heeft effect op parkeren, dat heeft effect op doorstroming, QR-code erbij, zodat je direct op het plan van de aannemer kunt inloggen en kunt zien wat er gaat gebeuren. Dat klopt en wat ons betreft zijn de zorgen die in B&A zijn geuit bekend bij het college en wij vertrouwen er ook op dat het college hiermee aan de slag gaat en dat er ook gewoon aandacht zal zijn voor wat er leeft binnen de wijken. Daarnaast is er ook een wijkcoördinator die daar aan de slag is. We willen alleen wel vragen van: is het de komende twee, drie jaar concreet genoeg om wat net gezegd is ook uit te voeren op de punten die spelen in de wijk? We willen dat daar aandacht voor is.
Een vraag die wij nog aan de wethouder hebben, is of die wijkcoördinator daadwerkelijk toegang heeft en de macht om met aannemers te kunnen gaan spreken, om dingen die uit de wijk naar boven komen ook kenbaar te maken en daarover in gesprek te gaan. Daarnaast zien wij voor nu geen noodzaak om deze motie verder te ondersteunen en vertrouwen op wat het college gaat doen met alle instrumenten die het heeft aangekondigd.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Pagter. Ik kijk even naar de heer Bahlmann. Behoefte aan een tweede termijn?

De heer Bahlmann: Nee. We twijfelen alleen nog over die motie, maar dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Bahlmann. De heer Houtepen behoefte aan een tweede termijn?

De heer Houtepen: Heel kort voorzitter. We hebben goed naar de wethouder geluisterd en hebben de indruk dat het eigenlijk gewoon al wordt uitgevoerd in bestaande documenten en met een bestaande functie. Wat dat betreft zullen we de motie niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Houtepen. Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank voorzitter. Ik denk dat vanavond door iedereen wel wordt erkend en herkend dat er heel veel gebeurt in de Lingewijk. Ik denk dat ik het zelf allemaal niet eens altijd zo goed weet omdat er zoveel gebeurt. Maar ik wil nog wel even gezegd hebben dat ik het betreur dat een mooie motie, die een signaal geeft naar de Lingewijk, wordt afgeraden. In dit huis wordt wel vaker een motie aangenomen die al wordt

uitgevoerd, maar als een mooi steuntje in de rug wordt gezien. Ik vind het jammer dat deze motie wordt afgeraden, terwijl die juist een heel mooi signaal is naar de Lingewijkers.
Dank voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. In de eerste termijn had ik geen behoefte aan woordvoering na het voortreffelijke pleidooi van mevrouw Pellikaan, maar ik zou nu toch graag ook wat willen zeggen als mede-indiener van de motie en de fracties mee willen geven dat het signaal dat hier op tafel ligt niet zomaar komt van een paar toevallige voorbijgangers uit de wijk. Het signaal, dat we ook in B&A hebben gehoord, is verkondigd door de klankbordgroep, waar ook heel veel inwoners achter zitten. De motie die vervolgens is opgesteld spreekt geen oordeel uit over de inzet die het college al pleegt Alleen, de oproep is wel om een beetje bij te trekken, aangezien luid en duidelijk – ook, begrijp ik, door het college – wordt erkend dat er meer gedaan kan worden en ook meer gedaan zou moeten worden. Ik ben het helemaal met mevrouw Pelikaan eens – ze was me net voor – dat, als wij echt die kloof willen dichten, wij wel 'tig' motiemarkten kunnen organiseren en vragen of inwoners naar ons toe komen, maar dat dit juist van die voorbeelden zijn waarin inwoners vragen en verwachten dat wij een stap richting hen zetten, dat wij hen zien en ook erkennen waar ze mee worstelen. En dan vind ik het wel jammer dat een dergelijke oproep niet als ondersteunend kan worden gezien en als een positief signaal richting de Lingewijkers die de komende jaren gewoon in een bouwput zullen terechtkomen. Het is heel simpel: er wordt gevraagd om een visueel plan, maak gewoon duidelijk waar de wijkbewoners straks aan toe zijn en laten we heel duidelijk een contactpersoon aanwijzen. Nou, als we daarop tegen zijn, voorzitter, dan weet ik het niet meer.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Tekir. Ik heb de heer Van Veen nog staan voor de tweede termijn.

De heer Van Veen: Voorzitter. Wij vinden het een zeer sympathieke motie, maar we zijn nog steeds op zoek. Mevrouw Pelikaan gaf aan dat er echt wel meerwaarde zit in die motie ten opzichte van wat er gedaan is, of wordt en nog zal worden gedaan, dus we vinden de motie goed, maar misschien kan de wethouder toch nog wat explicieter zijn over de motie van Democraten Gorinchem onder andere.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Veen. Ik kijk nog even rond. Ik zie geen andere sprekers meer, dan nodig ik de wethouder uit om de laatste puntjes op de i te zetten.

Wethouder mevrouw Mager: Dank u wel. Ik snap het dilemma en misschien zit ik er zelf ook in, want deze motie roept eigenlijk op tot iets waar we volop en middenin zitten, vandaar ook misschien mijn reactie. Wij zijn integraal bezig, wij praten met iedereen, ondernemers, inwoners, ook de projectontwikkelaar, de mensen die bezig zijn met de Lingeoevers. Het is een enorm integraal project. Daarom sta ik hier ook en niet alle afzonderlijke wethouders van RO, van verkeer, enzovoort, maar de stedelijke ontwikkeling. Juist omdat het om een stedelijke ontwikkeling gaat, pakken we de zaken

integraal op, staan we open voor de inwoners, voor de e-mails, voor de telefoontjes, voor werkelijk alles wat tot ons komt. En ja, af en toe is het heel vervelend om te moeten zeggen dat je bijvoorbeeld iets nog niet weet. Zojuist werd geopperd “wat gaan we dadelijk doen met verkeersafwikkeling?’ Er kwam net een voorbeeld: als er dadelijk sprake is van bouwactiviteiten voor de brug, zal daar een enorm communicatieplan omheen komen, wanneer vertellen we wat aan wie, wanneer gaan we wat doen, welke mensen informeren we? Vergeet ook niet de overkant van de weg, de Spijksedijk, waar ook mensen wonen, waar ook ondernemers hun bedrijf hebben, waar we ook allemaal langs zijn geweest, dus echt: het gebied wordt enorm goed afgebakend en integraal bekeken. En ja, er staat het een en ander te gebeuren, dat geef ik meteen toe, maar juist ook daarom kijken we ontzettend zorgvuldig wanneer we wat doen, dat ook niet alles op de schop gaat. Het is ook niet voor niks dat we aangeven: eerst de brug en dan bouwen, niet alles tegelijk. Want je zou je ook nog kunnen voorstellen dat we, terwijl we met die brug bezig zijn, ook lekker alvast wat huisjes gaan bouwen, dan is het ook allemaal weer sneller klaar, maar nee: we willen de volgordelijkheid der dingen integraal bekijken, zodat mensen niet een enorme overlast hebben. Wijkbelang is voor ons daarin een belangrijke gesprekspartner, maar ook de ondernemers die daar hun onderneming runnen en natuurlijk onze projectontwikkelaar, die wat ons betreft een goede communicatie geeft aan de Lingewijk en ook rechtstreeks contact heeft met hen. Dat gaat echt niet alleen maar allemaal via de gemeente. Wel zitten wij aan de knoppen, hebben we een stuurgroep en komen we heel vaak bijeen, waarin zowel de brug als de woonwijk integraal wordt opgepakt. En ja, misschien lijkt het wat technisch ‘stedelijk programmeren’, het klinkt inderdaad een beetje als van ‘goh, mijn gemeente heeft weer wat verzonnen’, maar nee, dat stedelijk programmeren is ook echt de integrale aanpak: wanneer gaan we in heel Gorinchem wat waar doen en waarom doen we dat? En dan hebben we natuurlijk ook nog de omgevingsvisie die binnenkort hier op de agenda staat, waar ook haakjes in zitten voor de Lingewijk en dadelijk gaan we ook nog aan de gebiedspaspoorten werken waar we heel diep inzoomen op bepaalde wijken, ik denk welhaast op straatniveau. Ook dan komt dit alles weer aan de orde, dus ik denk: de uitvoering van zo'n groot project, met een brug en 500 woningen, vereist een enorm zorgvuldige communicatie, en ook op de veiligheid van de mensen dadelijk, zeker als er aan de weg wordt gewerkt, zullen we gigantisch inzetten. In het pleidooi dat werd gehouden in het kader van de motie kan ik mij helemaal inleven en ik kan het me ook helemaal voorstellen. En waarom kan ik dat zo goed: omdat we het gewoon al doen!

De voorzitter: Ik zie de heer Van Veen popelen om iets te vragen.

De heer Van Veen: Het zit ons niet in de weg als we zo'n motie zouden steunen, want het wordt al gedaan, zegt u. Maar als de toevoegde waarde nou net, zeg maar, dat stukje is waardoor ze zich nog beter gehoord voelen? Dat is voor ons even belangrijk.

De voorzitter: Het is wellicht handig om aansluitend de interruptie van mevrouw Pellikaan even mee te nemen.

Mevrouw Pellikaan: Dank u, voorzitter. Ik hoor u zeggen “we doen het al en we zetten in op integraliteit en op die verbindingen”. Dat verwacht ik ook van u als wethouder, dat verwacht ik ook van het college, dus ik ben blij dat u zegt dat u daar zo op inzet. Maar

het gaat erom: maak dat dan ook inzichtelijk voor ons als raad, maak dat inzichtelijk voor de Lingewijk, schrijf dat op en breng dat ook bij de inwoners. Dat is nou juist waar we om vragen. U doet het al, maar kunt u het ook vertellen aan de wijk en kunt u hen daar ook in meenemen? Dat is waar deze motie in essentie toe oproept. Ik hoop dat u dat ook kunt omarmen als opdracht om daarmee aan de slag te gaan en dan ook positief kunt adviseren over deze motie, want ik proef in deze gehele raad dat we allemaal dit sentiment voelen en zeggen "ja, college, u moet hiermee aan de gang". Dus ik zeg: huppakee, steunen deze motie! Dank u wel.

De voorzitter: Volgens mij wil ook mevrouw Van Oversteeg hierop aansluiten.

Mevrouw Pellikaan: Ja, voorzitter, ik zou daar eigenlijk aan willen toevoegen wat mevrouw Pellikaan ook zegt. Zo duidelijk als het voor de wethouder is, de samenhang tussen al die ontwikkelingen, zou ik ook graag wensen dat het is voor al onze inwoners, voor de verenigingen, voor de bedrijven, en daar is dit een aanzetje, een duwtje in de goede richting toe, niet om het ineens compleet anders te gaan doen, maar om het gewoon meer duidelijk zichtbaar en visueel te maken.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder mevrouw Mager: Ik zou zeggen: ik aanvaard de opdracht omdat ik hem al aanvaard heb en ik het ook zo voel. Ik heb wat documentatie bij me en ik heb het natuurlijk niet kunnen laten om te kijken wat wij allemaal al hebben gedaan en gaan doen om zowel de raad als de inwoners van heel Gorinchem, want het betreft echt niet alleen de Lingewijk, hierin mee te nemen. Ik kan zeggen dat daar elf punten staan genoemd hoe de raad is meegenomen de afgelopen tijd in dit project en dat er een haast ontelbaar aantal contactmomenten met inwoners, ondernemers en Wijkbelang is geweest. Natuurlijk, het kan altijd beter, zo kun je het ook zien, en dat vind ik zelf ook. We streven naar perfectie, proberen die te bereiken, maar zeker in dit soort projecten is dat een heel hoge lat. Mocht u toch denken dat er een extra steuntje, een extra zetje nodig is, en dat denkt u, dan vind ik dat aan de ene kant heel prettig en aan de andere kant heel jammer, omdat er bijna niet meer te verzetten is omdat de inzet qua communicatie en participatie echt maximaal is. Op een gegeven moment was het zelfs zo dat we echt zagen dat het aantal mensen dat voor participatie op kwam dagen, terugliep omdat ze zeiden: ja, dat weten we allemaal al en we horen het wel als het bestemmingsplan is geaccordeerd.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Ik kijk nog even rond. Volgens mij kunnen we overgaan tot stemming.

De heer Van Veen: Voorzitter, ik verzoek u om een schorsing van vijf minuten.

De voorzitter: Dan gaan we vijf minuten schorsen en zien we elkaar om vijf minuten voor tien weer terug (21.47 uur)

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (21.57 uur). Van de heer Van Veen begrijp ik dat de schorsing naar tevredenheid verlopen is. Dat betekent dat wij kunnen overgaan tot stemming.
Aan de orde is allereerst de motie die is ingediend. Is er behoefte aan een stemverklaring? De heer Bahlmann.

De heer Bahlmann: Dank u wel, voorzitter, Wij hebben er vertrouwen in dat de wethouder het goed gaat oppakken. Wij zijn ook van mening dat we niet specifiek alleen voor de Lingewijk moeten gaan kijken, maar voor alle wijken in Gorinchem. Op het moment dat we een plan inzetten, moet het voor alle wijken zijn. Volgens mij krijgen we volgende maand stedelijk programmeren en dan komt alles naar voren. Ik heb er vertrouwen in dat er één contactpersoon komt voor de bewoners en voor de ondernemers. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Bahlmann. De heer Van Veen.

De heer Van Veen: Ik sluit me daar volledig bij aan.

De voorzitter: De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Ik wil me daar ook graag bij aansluiten. De discussie die vanavond plaatsvindt over de oude bestuurscultuur vind ik een beetje triest en het neigt er nu weer naartoe te lopen. Dat doet me verdriet. Ik denk dat we als raad elkaar nodig hebben en dat we vertrouwen mogen hebben in het college, wat ook de heer Bahlmann aangeeft. Bij het stedelijk programmeren zouden we niet specifiek voor één Lingewijk moeten gaan, maar voor alle wijken dezelfde communicatiekanalen benutten en volgens mij is het college daar hard mee aan de slag.

De voorzitter: Het stedelijk programmeren komt binnenkort aan de orde in de raad. Geen andere stemverklaringen, stel ik vast. Dan stel ik de stemming open over de motie.

De motie wordt in stemming gebracht en met 13 tegen 10 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. De Groot, Houtepen, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, Tekir, Van Veen, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mevrouw Hamann, Oostrum, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen en Schefferlie.

De voorzitter: Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel.

Het raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, Oostrum, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

7.c Instrumenten woningmarkt (2023-885868)

De voorzitter: Het derde bespreekstuk van deze avond gaat over de instrumenten voor de woningmarkt, met name in dit geval de doelgroepenverordening. In B&A zijn een hoop argumenten gewisseld en is het voorstel geagendeerd als bespreekstuk. Als eerste geef ik het woord aan mevrouw Van 't Westende van de VVD.

Mevrouw Van 't Westende-de Bijl: Dank u wel, voorzitter. In onze voorbereidende sessie over de woningmarktproblematiek stonden de woorden 'worstelen' en 'ontworstelen' wellicht wat centraal, want woorden die verschillende raadsleden die avond hebben gebruikt, en deze termen vatten treffend samen hoe wij als VVD-fractie dit raadsvoorstel benaderen. In het raadsvoorstel dat we vanavond bespreken worden vier voorstellen gedaan om de onevenwichtigheid en onrechtvaardigheid op de woningmarkt tegen te gaan. Ik zal het standpunt van onze fractie op die vier punten toelichten.
Ten eerste. Voor wat betreft de twee voorstellen rondom de doelgroepenverordening heb ik in de voorbereidende sessie al aangegeven dat onze fractie hiermee kan instemmen. Wij erkennen de noodzaak om specifieke doelgroepen op de woningmarkt gericht te ondersteunen. Onze kritische kanttekeningen bij de verruiming van het leningplafond voor de startersleningen blijven overeind. Hoewel wij nog steeds kritisch zijn, hebben de discussie met de andere fracties en de verhelderende antwoorden van de wethouder ons tijdens de voorbereidende sessie enigszins gerustgesteld. Dat we kritisch blijven over de regeling, is ook de reden dat we de motie van ChristenUnie/SGP, 'De starterslening (on)begrensd?', mede indienen. Voor ons is het van belang dat we inzicht krijgen in de wijze waarop we in de toekomst omgaan met deze regeling.
Maar de grootste zorg voor de VVD-fractie is de opkoopbescherming. Wij zijn van mening dat deze maatregel te ver kan gaan in het reguleren van de markt en mogelijk averechtse effecten heeft. Het is cruciaal om een evenwicht te vinden tussen bescherming en marktvrijheid en helaas voldoet dit onderdeel van het voorstel daar in onze ogen niet eens aan. Met de invoering van de opkoopbescherming neemt het college een belangrijke stap naar een rechtvaardige markt voor starters. Echter, we moeten ook kijken naar de bredere effecten van deze opkoopbescherming en dat zijn er in onze ogen drie. Allereerst is het cruciaal om ook de brede impact op de huurmarkt te overwegen, vooral voor de middeninkomens. Denk dan aan huurders die ongeveer € 58.000 per jaar verdienen, te veel voor sociale huur, maar te weinig om een eigen woning te kopen. Voor deze groep is het aanbod van POORT6 beperkt en het kan toch niet zo zijn dat deze groep de dupe wordt van het gevolg van de implementatie van de opkoopbescherming. Het is onze verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat ook zij toegang hebben tot betaalbare en kwalitatief goede woonruimte. Laten we daarom deze maatregel niet alleen beoordelen op zijn verdienste voor starters, maar ook op de gevolgen voor deze essentiële, maar vaak over het hoofd geziene groep op onze woningmarkt.
Ten tweede. De potentiële stagnatie in de doorstroming op de woningmarkt is zorgelijk. Als huiseigenaren hun woning moeten verkopen alvorens een nieuwe te kopen, kan dit leiden tot een kettingreactie van vertragingen en daar is uiteindelijk niemand bij gebaat.
Derde punt is de vraag wat er gebeurt met de woningen die langdurig te koop staan. Blijft de opkoopbescherming eeuwig van kracht, ook als een woning geen koper vindt? Nu gaat het misschien wel goed, maar wat als de rente stijgt, of de markt kantelt? Wat dan? Dit

kan leiden tot onbedoelde negatieve effecten op de woningmarkt.

De voorzitter: Mevrouw De Groot wil interrumperen.

Mevrouw De Groot: Ik ben benieuwd wat u verstaat onder te lang te koop staan.

Mevrouw Van 't Westende-de Bijl: Daar is lastig antwoord op te geven. We hebben daarnaar gekeken en in onze motie refereren we daar ook aan, maar eigenlijk vragen we het college om te kaderen wat dit inhoudt. Landelijk hebben wij geen definitie kunnen vinden voor lang te koop staan. Dus we vragen juist een visie daarop van het college.

De heer Schefferlie: Voorzitter, mag ik aansluitend daarop ook een vraag stellen?

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Het scheelt een beetje in het straks begrijpen van de motie. Als ik die goed heb begrepen, vraagt u om het in het tweede kwartaal van '24 te bekijken, terwijl de opkoopbescherming nog in een regeling vervat moet worden. Met andere woorden: die gaat niet eerder dan in januari/februari van start. Hoe denkt u dan dat er al een effectenstudie gereed kan liggen in het tweede kwartaal van '24? Is dat nou wel wijs?

De voorzitter: Mevrouw Van 't Westende.

Mevrouw Van 't Westende-de Bijl: Dank u wel. Wij denken dat het belangrijk is dat bij de implementatie van de opkoopregeling ook al rekening wordt gehouden met de vraag hoe wordt omgegaan met neveneffecten. Dus wat als ik mijn woning lang te koop heb staan? Zoals mevrouw De Groot vroeg, zal dat 'lang te koop' gedefinieerd moeten worden, maar daarover zal wel een uitspraak moeten worden gedaan op het moment dat de opkoopregeling geïmplementeerd wordt.

De heer Schefferlie: Voorzitter, dan probeer ik het nog een keer. U zegt dat u de effecten van die beperking wilt meten, maar die beperking gaat op z'n vroegst pas in als het college die regeling heeft gemaakt, nadat wij hiertoe hebben besloten. Dat betekent, nou, laten we heel optimistisch zijn: februari. U zegt niet te weten hoe lang lang is, maar u wilt in het tweede kwartaal wel al een effectrapportage van deze regeling. Dat kan toch helemaal niet?

De voorzitter: Mevrouw Van 't Westende.

Mevrouw Van 't Westende-de Bijl: Ik begrijp uw vraag. Wij willen graag dat nog niet de effectrapportage gereed is, dus dat vragen we niet, maar wel dat bij de implementatie wordt ingezet op het voorzien van mogelijke neveneffecten. Dus: wat doet het met de particuliere woningmarkt, wat doet het als een woning lang te koop staat? Wij zijn van mening dat een aantal van die punten wel al ingekaderd kunnen worden. Wij hadden het over de woningen die lang te koop staan. Dat kan leiden tot onbedoelde negatieve effecten op de woningmarkt en daarom achten we het van belang deze maatregel zorgvuldig te heroverwegen en aan te passen om een evenwichtige en dynamische woningmarkt te kunnen waarborgen.

Tot slot willen we ook vragen hoe de evaluatie van de inzet van dit instrument is voorzien en op welke wijze dit wordt teruggekoppeld aan de raad. We zijn benieuwd naar de visie van de wethouder op deze vier punten.
U hebt ons in het voortraject zien worstelen met dit deel van het voorstel en dat doen we nog steeds. In het voortraject hebben we ook geluisterd naar de collega's in de andere fracties en hun redenering om dit middel juist wel in te zetten. Daarom zullen we het voorstel als zodanig niet amenderen, maar we dienen wel twee moties in. De eerste motie betreft flexibele doorstroming bij stagnatie van de verkoop, waarbij we het college dus vragen om een toetsingskader uit te werken voor woningen die te lang te koop staan, mogelijk als gevolg van de opkoopbescherming waarmee we stagnatie op de woningmarkt willen tegengaan. Deze motie dienen we samen in met Stadsbelang, ChristenUnie/SGP en Gorcum Actief.
De tweede motie betreft bevordering van de particuliere verhuur door Gorcumse inwoners. Wij willen dat Gorcumse inwoners de mogelijkheid blijven houden om in de stad een tweede of verdere woning aan te schaffen. Deze woning zou dan ingezet kunnen worden voor particuliere verhuur, wat nuttig kan zijn om het aanbod op de particuliere woningmarkt beschikbaar te houden en waarbij we ook het voorbehoud maken dat deze woningen niet worden ingezet voor verkamering. Deze motie dienen we samen in met Gorcum Actief.

De heer Schefferlie: Voorzitter, een vraag over die motie. Dat is toch wel degelijk een wijziging van beslispunt 1 van het raadsvoorstel. Dus ik begrijp eigenlijk niet waarom het niet een amendement is in plaats van een motie.

Mevrouw Van 't Westende-de Bijl: We hebben een amendement overwogen, maar we hebben ook geluisterd in de B&A-sessie naar de geluiden van onder andere uw fractie en de andere fracties, waardoor we het voorstel niet willen amenderen. We willen wel in een motie vragen om er kritisch naar te kijken.

De heer Schefferlie: Ja, maar weet u: in die motie stelt u voor Gorcumse investeerders uit te sluiten van die opkoopbescherming. Dat is natuurlijk iets waar je toe besluit, of niet, anders heeft het geen rechtskracht. Dus ik geef u zeer wel ter overweging om er alsnog een amendement van te maken, want anders kunnen we hier eigenlijk niet mee uit de voeten, even los van de liefde voor dit voorstel, en die is in mijn geval erg laag, maar dat verrast u niet.

De voorzitter: Mevrouw Van 't Westende, wilt u er nu over nadenken, of later?

Mevrouw Van 't Westende-de Bijl: Ik ga er ter plekke even over nadenken. En dan misschien ter aanvulling: wij spreken niet over Gorcumse investeerders, maar over Gorcumse inwoners. Dus dat nog even ook als antwoord.

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Alba Heidenrijk, D66.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog wel even een verduidelijkingsvraag over woningen die te lang te koop staan. Even los van de termijn, maar kan het ook niet gewoon zijn dat woningen te hoog in de markt zijn gezet, waardoor je eigenlijk iets in gang zet wat misschien ook niet wenselijk is?

De voorzitter: Mevrouw Van ’t Westende.

Mevrouw Van ‘t Westende-de Bijl: Daarom vragen we ook aan het college om het uit te werken binnen een juridisch kader. Maar wij vinden wel dat we er iets mee moeten, ook richting de inwoners. Het zal wellicht komen door het te hoog in de markt zetten, maar als liberale partij geloven we ook wel in de marktwerking op de markt.

De voorzitter: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Ik zat met diezelfde vraag over het toetsingskader, want je zou figuurlijk de woning zomaar vrij hoog kunnen inzetten, waardoor het juist heel lang duurt. Ik vind het nogal lastig te peilen, je kunt er te veel mee spelen. De tweede motie geeft juist ontheffing aan Gorcumse inwoners, maar dat is precies toch averechts aan wat de opkoopbescherming geeft? Ik kan het niet rijmen. Dat de vijver van nieuwe investeerders kleiner wordt, daar ben ik het mee eens, maar ja, dat is wel een heel groot privilege wat u stelt.

De voorzitter: Mevrouw Van ‘t Westende.

Mevrouw Van ‘t Westende-de Bijl: Eerst even op de eerste opmerking reageren: als een woning te hoog in de markt wordt gezet, is het ook maar de vraag of een investeerder daar dan op toe hapt, dus ook voor hem of haar moet het een plausibele aankoop zijn.
Het tweede punt. Ja, wellicht blijft de vijver groot. In het raadsvoorstel wordt natuurlijk ook ingezet op de opkoopbescherming, maar wij zijn van mening dat met name ook voor het middenhuursegment aanbod moet blijven, vandaar dat we toch hebben ingezet op de Gorcumse inwoner daarin.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Voorzitter, ik wil hier toch heel kort op reageren. De opkoopbescherming geldt voor drie wijken en niet voor heel Gorinchem, dus het is niet alsof het middensegment zeg maar verdwijnt; dat wil ik nog wel eventjes benoemen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van ‘t Westende.

Mevrouw Van ‘t Westende-de Bijl: Waarvan akte. In het voortraject hebben we hier ook uitvoerig bij stilgestaan.

De voorzitter: Vervolgt u uw betoog.

Mevrouw Van ’t Westende-de Bijl: Ik was aan het einde gekomen.

Motie M04: Flexibele doorstroming bij stagnatie verkoop
Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om binnen de vigerende juridische kaders:
1. een toetsingskader uit te werken voor woningen die te lang te koop staan als gevolg van de opkoopbescherming;
2. de gemeenteraad uiterlijk in kwartaal 2 van 2024 te informeren.

Therèse van ’t Westende (VVD)
Dicky van Veen (Stadsbelang)
Anselm Krol (CU / SGP)
Björn Bahlmann (Gorcum Actief)

Motie M05: Bevordering particuliere verhuur door Gorinchemse inwoners
Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om binnen de vigerende juridische kaders:
1. ontheffing te verlenen voor de opkoopbescherming aan inwoners van Gorinchem;
2. een uitzondering te maken op de in punt 1 genoemde ontheffing indien een woning wordt aangekocht ten behoeve van verkamering;
3. de gemeenteraad uiterlijk in kwartaal 2 van 2024 te informeren over de uitvoering van deze motie en indien nodig voorstellen te doen.

Therèse van 't Westende (VVD)
Björn Bahlmann (Gorcum Actief)

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik als tweede het woord aan de heer Krol van ChristenUnie/SGP, omdat ik voorzie dat ook daar een motie vandaan komt.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter, en bij voorbaat mijn excuus als mijn stem wat wegvalt, want ik ben niet helemaal topfit.
Instrumenten woningmarkt, drie instrumenten voor de prijs van één, nou dat klinkt als een goede Black Friday-deal. Je zou willen dat, als het om de woningmarkt gaat, we de focus vooral zouden kunnen hebben met elkaar op uitbreiding en inbreiding van de woningcapaciteit. We hebben een tekort aan woningen in verschillende segmenten. Helaas hebben we te maken met een situatie van schaarste, wat ook de reden is voor deze instrumenten die nu voorliggen, en die schaarste zorgt er helaas ook voor dat je soms het risico hebt dat je met elkaar gaat zwartepieten over wat, wie, of welke groep de oorzaak is van deze schaarste.
Ik heb in B&A al veel gezegd, ik wil nu nog even inzoomen op de starterslening. Het is een bestaand instrument en we staan nu voor de keuze om daar een derde donatie te doen, zeg maar, of voor een nieuwe tranche leningen. Naar aanleiding van de starterslening hebben wij vanuit onze fractie wel de behoefte om op een ander moment, dus los van dit voorliggende besluit, met elkaar een goed gesprek te voeren over de dilemma's rond de starterslening, en zeker ook in te zoomen op het financiële vraagstuk van: vinden we dat deze regeling een openeinderegeling zou moeten zijn, waarbij we, nou ja eigenlijk iedereen die in aanmerking komt voor de voorwaarden ook moeten voorzien, of willen we bijvoorbeeld dit bedrag jaarlijks maximeren, dat gekoppeld ook aan het doorkijkje naar het revolverende karakter van dit fonds? Als we 10, 15 of misschien 20 miljoen hebben gedoneerd daarin, wordt het op een gegeven moment zichzelf bedruipend. Maar hoe kijken we daartegenaan? In hoeveel jaar willen we dat punt bereiken en *willen* we dat punt überhaupt bereiken met elkaar? Wij hebben er in ieder geval behoefte aan om dat gesprek te voeren en dat is ook de reden voor de motie die wij bij dezen indienen, "De starterslening (on)begrensd?" Wij zouden graag met elkaar spreken over kaders, om uiteindelijk de hoofdvraag die ik benoemde en onderliggende dilemma's met elkaar te bespreken, zodat we op een volgend moment, misschien over een halfjaar, als de pot weer leeg is, met elkaar ook een beeld hebben van: hoe kijken we hier nou met elkaar tegenaan? Van harte aanbevolen die motie, die ik mede mag indienen met Gorcum Actief en de VVD.
Vaak heb je, als je een dagmenu kiest bij een restaurant, tenminste, dat heb ik vaak, dat een van de gerechten net even wat minder smaakt. Voor ons zit dat toch wel een beetje in de opkoopbescherming. Dat heeft er vooral mee te maken dat we het toch een beetje een juridisch lelijk instrument vinden om via een vergunningensysteem indirect investeerders

te gaan ontmoedigen. De zwaarte van het instrument, zowel juridisch als financieel, is wat ons betreft niet helemaal proportioneel, als je alleen al kijkt naar de uitvoeringslasten van € 75.000 voor straks misschien vijf vergunningen per jaar. Nou, dat zijn hele dure vergunningen. Nu snap ik wel dat het geld vooral bedoeld is voor het ontmoedigen van het aanvragen van een vergunning, en dat is dus de essentie van wat wij lelijk vinden. Ook bij derde lezing van het rapport is er nog wel een beetje twijfel over. Er worden nu drie wijken uitgekozen en die keuze zou moeten voortvloeien uit de vraag of er schaarste is aan dat soort woningen. Daar was het onderzoek op gericht, maar in de onderbouwing voor deze drie wijken is nu vooral ingezet op het feit dat er in deze wijken juist best veel investeerders zijn die woningen opkopen. Dat is ook best logisch, want het zijn juist de wijken waar relatief veel goedkopere koopwoningen zijn, relatief veel wel te verstaan, want absoluut gaat het niet om grote aantallen. Maar er zijn volgens mij andere wijken waarin veel minder aanbod is van goedkopere woningen. Ik wil die discussie nu niet gaan oprakelen, maar ik zou het college wel willen meegeven bij de uitwerking van deze regeling goed mee te nemen of mijn zienswijze wellicht toch ook juist is. En wat mij betreft komt het college gerust terug naar de raad als daar ook nieuwe inzichten zijn.
Wij dienen met de VVD de motie ‘Flexibele doorstroming’ graag mede in, om in ieder geval mogelijke toekomstige scherpe randjes van de opkoopbescherming wat af te veilen. Zojuist hoorde ik door twee collega’s een kanttekening plaatsen over mogelijk berekenend gedrag. Dat is inderdaad een interessant punt, dus ik ben heel benieuwd wat voor vervolg die motie zou kunnen krijgen.
Dat voor nu. Dank u wel.

Motie M06: De starterslening (on)begrensd?
Wij roepen het college op om:
1. een kader op te stellen dat richting geeft aan hoe we vanaf 2024 omgaan met eventueel nieuwe tranches voor uitkering van startersleningen;
2. hierin helderheid te verschaffen over of we als gemeente een ‘open einde regeling’ nastreven (iedereen die in aanmerking komt kan een beroep doen) of dat we budget jaarlijks maximeren (op = op);
3. hiermee de raad te faciliteren in een goed gesprek over de dilemma’s die samenhangen met de starterslening.

Anselm Krol (CU-SGP)
Björn Bahlmann (Gorcum Actief)
Therése van ’t Westende (VVD)

De voorzitter: Dank u wel, meneer Krol. Dan mevrouw De Groot van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Eerder hebben wij als Partij van de Arbeid al aangegeven dat wij zeer positief zijn over het raadsvoorstel, dus ik zal alleen op de moties ingaan.
Allereerst de motie ‘Flexibele doorstroming bij stagnatie verkoop’. Hoewel wij zeker niet tegen een onderzoek zijn, hebben wij wel een aantal vraagtekens. In een tijd waarin de woningmarkt hevig onder druk staat, met als gevolg dure woningprijzen, vragen wij ons af of een huis dat voor maximaal € 355.000 te koop staat, ook daadwerkelijk te lang te koop staat. En hoewel ‘te lang’ dus niet wordt gedefinieerd, hebben we daar wel moeite mee, want of dat huis nu zes maanden te koop staat, wij gunnen de starter die betaalbare woning voor hen. Daarom zullen wij deze motie niet steunen.

De motie ‘Bevordering particuliere verhuurd door Gorinchems inwoners’. Vanuit een ideologisch standpunt vinden wij het niet nodig om een ontheffing te verlenen, zodat er door inwoners van Gorinchem een tweede huis, of verdere huizen, gekocht kunnen worden. Volgens mij heeft mevrouw Van ‘t Westende een vraag…

De voorzitter: Mevrouw Van ‘t Westende?

Mevrouw Van ‘t Westende-de Bijl: Ja, ik ben met name benieuwd hoe mevrouw De Groot ertegenaan kijkt dat een woning lang te koop staat voor de verkopende partij. U geeft aan dat starters altijd de voorkeur moeten krijgen, maar hoe kijkt u ertegenaan dat een woning dan lang te koop staat, waardoor wellicht geen doorstroming kan plaatsvinden? Daar ben ik nieuwsgierig naar.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Voorzitter. Ik zeg niet dat een starter altijd de woning moet krijgen en natuurlijk willen we ook meedenken als een huis te lang te koop staat voor de verkoper, alleen of dit door opkoopbescherming komt, dat weten we natuurlijk niet; daarbij kunnen natuurlijk ook door andere factoren meespelen. En zoals ik al zei: in deze tijd voor € 350.000, ik ken veel vrienden, dat zijn allemaal starters, zij willen graag een huis voor die prijs kopen, of minder, dus vanuit mijn eigen ervaring heb ik het idee dat een huis dan niet heel lang te koop staat, zeker ook niet met de woningtekorten in deze tijd.
Met de bevordering van particuliere verhuur door Gorcumse inwoners zijn wij het vanuit ideologisch standpunt ook niet eens. Wij willen graag dat huizen terechtkomen bij de juiste doelgroep, en dat zijn voor ons bijvoorbeeld starters.
Ten slotte de motie ‘De starterslening (on)begrensd?”. Daar wachten we even de reactie van de wethouder op af.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Groot. De heer Van Veen van Stadsbelang.

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt het raadsvoorstel inzet instrumenten woningmarkt. Hierin wordt verzocht om de doelgroepenverordening 2023 vast te stellen, het leningplafond voor de starterslening te verhogen en in te stemmen met invoering van de opkoopbescherming in de Gildenwijk, Stalkaarsen en de benedenstad. In de doelgroepenverordening en de verhoging van het leningplafond kunnen wij ons prima vinden. In de opkoopbescherming kan 80% van mijn fractie zich helemaal vinden. U weet dat we vijf zetels hebben, dus je hoeft geen wiskundige of bedrijfseconoom te zijn om uit te rekenen dat het bij ons dan om één persoon gaat die er geen voorstander van is. Dat is het voordeel als je geen vier, maar vijf zetels hebt als partij, anders was het percentage 75% geweest! Ik ben zelf degene binnen onze partij die worstelde met de opkoopbescherming. Ik vind het inzetten van een instrument specifiek voor een beoogde doelgroep helemaal prima, maar het instrument gaat wel ten koste van een andere doelgroep met hoge urgentie, bijvoorbeeld spoedzoekers. Wethouder Dansen deed tijdens de B&A-sessie een poging tot ontworsteling. Hier heb ik uiteraard goed over nagedacht. Als je hem helemaal platslaat, is de conclusie: de kans op een koopwoning voor een starter of mensen met een middeninkomen wordt groter. Punt. Maar dan kijk je dus niet naar de nadelen, en die zijn er zeker wel. Het kost toch jaarlijks € 75.000 en daar help je zomaar

drie starters mee voor een starterslening. Ik heb er ook minder moeite mee om dit instrument voor de Gildenwijk en Stalkaarsen in te zetten. Er moet schaarste aangetoond worden en een hoog volume aan particuliere huur gaat ten koste van de leefbaarheid, en dat wil je ook niet in die woonwijken.

De voorzitter: Interruptie de heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Het kan natuurlijk een cliffhanger zijn, maar kan de heer Van Veen vast verklappen of hij nou die 20% of die 80% vertegenwoordigt met zijn betoog?

De voorzitter: De heer Van Veen.

De heer Van Veen: Die 20%! Zoals ik zei, heb ik er minder moeite mee om het voor Gildenwijk en Stalkaarsen in te zetten. Er moet schaarste aangetoond worden en een hoog volume aan particuliere huur gaat ten koste van de leefbaarheid en dat willen we niet. Echter, het argument dat een hoge mutatiegraad ten koste gaat van de leefbaarheid in de benedenstad vind ik niet terecht. De leefbaarheid in de benedenstad is mijns inziens niet afhankelijk van de mutatiegraad, maar van heel andere argumenten. De reden om in de binnenstad te wonen is toch om in een bruisende omgeving te zijn. Het is de place to be als je jong bent, het liefst vrijgezel, die graag op stap wil. De benedenstad heeft een heel andere dynamiek. Er is sowieso een hoge mutatiegraad. Over het algemeen woont men een relatief korte tijd in de benedenstad en in mijn beleving is er nooit iemand thuis. Ik heb zelf twee jaar in de Haarstraat gewoond. Als je, zeg maar, voor het nieuwe groot podium in de Haarstaat staat, daar heb ik twee jaar in die appartementen aan de linkerkant mogen wonen. Ik had een keer koffie gezet ’s avonds – dat doe je ook ’s morgens, maar overdag werk je gewoon – en ik kwam na het inschenken erachter dat ik geen suiker meer had. Wat doe je dan? Dan ga je naar de buren. Gelukkig was Mario van Broodkapje thuis. Even voor de beeldvorming: die woont helemaal aan het einde van de Langendijk. De koffie kon ik in ieder geval weggooien toen ik thuis kwam. Er was echt niemand thuis in mijn blok en het was -3, dus te koud voor een straatbarbecue. Voorzitter. Het puntje benedenstad zal geen reden zijn voor mij om niet voor te stemmen, maar ik wilde toch enige persoonlijke duiding geven. Ik wacht het antwoord van de wethouder af met betrekking tot de moties.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Veen. Ik zou haast zeggen: ik ben benieuwd naar het standpunt van die 80%, maar dat ga ik maar niet vragen. De volgende spreker is de heer Bahlmann.

De heer Bahlmann: Dank u wel, voorzitter. Vanavond bespreken we het raadsvoorstel instrumenten woningmarkt, doelgroepenverordening. Op 23 september 2021 is de motie opkoopbescherming aangenomen door de raad en we zijn verheugd dat daar vanavond een voorstel voor wordt gedaan, maar toch blijven we kritisch, want stel dat er geen animo vanuit de particuliere kopers is voor een bepaalde woning en wel vanuit de particuliere Gorcumse investeerders, hoe gaan wij dan hiermee om? Blijft de verkoper dan met de woning zitten, of kan de woning onder bepaalde voorwaarden alsnog verkocht worden aan een particuliere investeerder? Een van onze belangrijkste voorwaarden is voor ons

het voorkomen van verkamering. Niet iedereen wil een huis kopen, er zijn ook mensen die een huis willen huren. Daarom zal dit ook helpen om de mensen die geen recht hebben op een sociale-huurwoning alsnog een mogelijkheid te bieden om te kunnen huren. Ons inziens een goede mix van het woningaanbod in onze stad. Daarom dienen wij samen met de VVD de twee moties in.
Het verheugt Gorcum Actief dat goed gebruik gemaakt wordt van de startersleningen. Met het voorstel om het leningplafond voor de verstrekking van starterslening met ingang van 1 december 2023 te verhogen met € 500.000 kunnen wij instemmen. Dat betekent dat de komende periode minimaal 20 extra startersleningen verstrekt kunnen worden. Wel willen wij duidelijkheid hebben hoe wij hiermee als gemeente in de toekomst omgaan Daarom dienen we samen met ChristenUnie/SGP, Stadsbelang en VVD een motie in, zodat hier duidelijkheid over ontstaat. We hebben in Gorinchem tenslotte geen geldbomen of een bodemloze put waar we uit kunnen putten.
Tot zover onze bijdrage. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Bahlmann. Dan mevrouw Alba Heijdenrijk van D66.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank u wel, voorzitter. Loesje heeft de tekst “Wachtlijsten in de huursector: nog even en alle huurders bouwen hun eigen huis”. Maar laat dat laatste nu dan ook gelijk de uitdaging zijn. Het is goed te lezen dat de motie van onder andere D66 uit 2021 de aanzet heeft gegeven tot het onderzoek om te bepalen in welke buurten in Gorinchem schaarste bestaat in het lage middensegment van koopwoningen en waar opkoop van verhuur leidt tot onevenwichtige en onrechtvaardige uitkomsten op diezelfde woningmarkt. Een analyse hierop laat zien dat die uiteindelijk alleen in drie wijken gerechtvaardigd is en nodig was, te weten benedenstad, Gildenwijk en Stalkaarsen. D66 ziet graag dat de opkoopbescherming snel wordt doorgevoerd en na een of twee jaar wordt geëvalueerd, dit om zorg te dragen voor een kritisch kijken naar de mogelijke impact hiervan op lange termijn. We zien doelgroepbeheer, wat nuttig kan zijn om de woningvoorraad en de samenstelling van de doelgroep op lange termijn af te stemmen op de toekomstige ambities van de gemeente.
Er is een duidelijke behoefte aan startersleningen. Om te voorkomen dat startende woningzoekenden worden teleurgesteld, is het goed om dit budget nogmaals verder uit te breiden. De starterslening komt dus ook meer in trek. De vraag is of we iedere keer een open einde moeten houden, of dat we weer moeten gaan voor een structurelere oplossing, en de vraag is hoe we dat dan doen. Als we het nu vaststellen op € 500.000, is dat dan voldoende en krijgen we dan vat op de uitstroom van gelden voor leningen en t.z.t. de terugbetalingen van deze gelden? Is hier zicht op te krijgen?
De moties van de VVD zien wij als een inperking van de opkoopbescherming en wij zullen daar dus niet positief op stemmen.
Met betrekking tot de motie van ChristenUnie/SGP wachten wij graag het antwoord van de wethouder even af.
Ik heb nog een klein persoonlijk pleidooi, en dat is om vooral in de stukken zorg te blijven dragen voor klare taal, zodat het ook leesbaar blijft voor andere mensen.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Albert Heijdenrijk. De heer Schefferlie,

Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Dank u wel, voorzitter. De wethouder werd bijna verlegen, zo enthousiast waren wij in de eerdere sessies over dit voorstel. Dat hoeft eigenlijk helemaal niet, want bij ons is een goed idee een goed idee. Laten we die erin houden, want we moeten er natuurlijk voor waken dat we in deze raad een soort silent disco worden waarin 13 het ene muziekje horen en de andere 10 een ander en af en toe reikhalzend naar het college kijken of je toch misschien naar dat leukere lied mag luisteren. Laten we in ieder geval hopen dat in deze discussie een mooie dualistische uitwisseling plaatsvindt. Wij zullen ons daarin volledig kunnen scharen achter het mooie voorstel, vooral de starterslening. We vinden het fijn dat die uitgebreid wordt Als je gewoon kijkt naar de aflostermijn, dan kun je denk ik redelijk inschatten dat je ongeveer € 7,5 miljoen nodig hebt op termijn om revolving altijd te laten doorlopen. En als je er dan elk jaar, zoals nu, vijf ton bij doet, als het net uitkomt in dat jaar, wie weet, hebben we dan een fantastische instrument erbij dat ook juist helpt als je op andere terreinen de goede ingrepen doet. Een van die goede ingrepen vinden wij de opkoopbescherming. Die vinden we overigens buitengewoon goed toegelicht door de wethouder in de vorige sessies. Wat zei ze daar namelijk: die opkoopbescherming krijg je niet zomaar, het wordt zwaar getoetst, niet door onszelf, maar ook door een landelijke organisatie, of je dat wel mag doen. Pas als er een echt grote onevenwichtigheid is in de markt op dat gebied van de stad, krijg je de mogelijkheid tot die opkoopbescherming. En nu weten we natuurlijk dat in deze dagen de VVD een beetje in de war is, maar ik zou u er wel op willen wijzen dat u een volkspartij bent – weet u nog? –, en is het dan wel een goed idee om bij wijze van spreken die arme Gorcumse investeerders plotseling te moeten beschermen tegen de oprukkende starter? Dat is eigenlijk de omgekeerde wereld.

De heer Bahlmann: Voorzitter. Het is niet de bedoeling om alleen de investeerder blij te maken, maar juist ook de Gorcumse middeninkomens die een huis willen huren. Daar komen ook tekorten aan.

De heer Schefferlie: Ik zal u wat vertellen: er is ook een mooie samenhang met die starterslening, want juist op die starterslening zijn er mensen die in dit deel van de markt tot € 355.000 in aanmerking kunnen komen. De heer Van Veen heeft het nogal eens over zijn eigen familie, laat ik dat bij wijze van uitzondering ook een keertje doen. We zouden het huis kunnen kopen op de Kalkhaven, met alles bij elkaar te schrapen, maar ook de starterslening, en dan kom je op een hypotheek voor een huis van net over de twee ton op zevenhonderd en nog wat euro Als je zo'n zelfde klein appartement gaat huren, dan is dat € 1.250. Dus ik denk: laten we nou veel meer ondersteunen in de maatregelen zoals die startersregeling, zodat we het voor categorieën makkelijker mogelijk maken om dit ook te doen. Als we nou echt in Gorinchem moeten kiezen of we die investeerder extra moeten helpen, of dat we gaan proberen die starters iets meer ruimte te geven, kijk maar in al uw verkiezingsprogramma's, zelfs dat van Gorcum Actief: we gaan meer starterswoningen, meer toegang voor de starters creëren. En wat is er dan mis mee, zeker als je die toestemming alleen maar krijgt in die gebieden waarin die markt ernstig verstoord is, om dit die kans te gunnen, laten we dat vooral doen.

De voorzitter: Mevrouw Van 't Westende.

Mevrouw Van 't Westende-de Bijl: Natuurlijk zijn wij ook voor de starters die een rechtvaardige kans op de markt moeten krijgen en op de woningmarkt, vandaar ook de startersleningen. Maar ik ben heel erg benieuwd hoe u tegen meneer Bahlmanns punten aankijkt van de middeninkomens. € 58.000 betekent niet altijd dat je ook een lening bij de bank kunt krijgen voor een woning van 320/325.000 euro. Dus hoe kijkt u aan tegen dat middenhuursegment?

De heer Schefferlie: Dat is nou zo fijn geweest dat die toets er geweest is, want daar zijn die verschillende categorieën tegen elkaar afgewogen en dan zie je dus een onevenwichtigheid in deze delen van onze lokale markt. Met andere woorden: de starters zijn onevenredig beperkt door al dat opkopen van die investeerders ten opzichte van de mensen die u noemt in die categorie. Overigens geldt dan nog altijd voor de mensen die particulier willen huren op dat niveau, dat die dat in alle andere wijken van de stad nog in volle teugen kunnen doen, want daar kunnen de door u geliefde investeerders nog voluit hun gang gaan.
Dan denk ik dat het ook goed is om nog even de motie van ChristenUnie/SGP aandacht te geven. Er komen zelden ondoordachte ideeën vanuit die fractie en dat geldt ook in dit geval. Wij denken dat het goed is om door te rekenen en te kijken hoe we met dit instrument op de lange termijn omgaan, zodat we voorkomen dat we in een slecht jaar van onszelf plotseling een pechgeneratie krijgen die net op dat moment niet mee mag doen. Weet in ieder geval dat het nu gretig afgenomen wordt en zeer gewaardeerd.
Al met al complimenten voor het hele raadsvoorstel. We zijn er erg blij mee en we hopen op een wijs besluit van deze raad.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Schefferlie. Dan de heer Van Houwelingen van de SP.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Op 1 januari 2022 is de Wet opkoopbescherming ingegaan en die maakt het de gemeente mogelijk bij bestaande bouw de koper van een huis te verplichten zelf in die woning te gaan wonen en pas na vier jaar de woning te verhuren. We vinden dat met name starters en jongeren meer kansen moeten hebben op de woningmarkt, want wonen is een recht. Dat houdt in dat we betaalbaar moeten bouwen, maar ook moeten zorgen dat huizen niet voor de ogen van mensen worden weggekocht door vastgoedcowboys, die ze dan tegen hoge prijzen weer proberen te verhuren. De SP heeft hier al langer op aangedrongen en twee jaar geleden samen met D66 een motie ingediend om de opkoopbescherming snel in te voeren. We vroegen het college alvast onderzoek te doen naar de wijken waar schaarste is aan koopwoningen. Dat is inmiddels gebeurd en we zijn geschrokken van de cijfers in het schaarsteonderzoek. In de periode van 2017 tot 2021 werden in Stalkaarsen en de Gildenwijk 10% tot 16% van de huizen door investeerders opgekocht en in onze benedenstad zijn zelfs meer woningen aan pandjesbazen dan gewoon aan particuliere huizenbezitters verkocht. Dat moeten we zo niet willen.
Nu de Wet opkoopbescherming is ingegaan, zijn we er als SP natuurlijk voorstander van om dat in Gorinchem ook te gaan toepassen, maar daarnaast is het eigenlijk ook al noodzakelijk geworden. Gemeenten als Rotterdam hebben deze opkoopbescherming in

januari 2022 al direct ingevoerd en andere gemeenten als Utrecht en Dordrecht zijn gevolgd. Breda heeft het plan ook in voorbereiding. Dus wanneer die private verhuurders daar niet meer terecht kunnen, is er een groot risico dat ze besluiten om in Gorinchem massaal woningen te gaan kopen, en dan krijg je het waterbedeffect, waardoor prijzen van huizen nog meer gaan stijgen en het voor starters nog onmogelijker wordt gemaakt om een fatsoenlijke woning te vinden. Mocht het voorstel worden aangenomen, dan zijn we als SP zeer blij dat deze beschermende maatregelen worden ingevoerd. Hiermee beschermen we de inwoners tegen beleggers die de prijzen van koopwoningen opdrijven, waardoor die voor veel mensen onbetaalbaar worden, in ieder geval voor deze drie wijken. Nu vraag ik me wel af of het waterbedeffect niet de andere wijken gaat bereiken en of daar geen schaarste zal ontstaan.
Dan de starterslening. Met de starterslening kunnen mensen bovenop een hypotheek nog een lening krijgen. Ik vraag me nog steeds af of dat de problemen voor de starters echt oplost. Het probleem is dat er te weinig betaalbare woningen zijn, en dat geldt zowel voor huur- als voor koopwoningen. Het is ook een van de redenen waarom deze opkoopbescherming nu wordt voorgesteld. Toen we de laatste keer over de verhoging spraken, werd aangegeven dat het maar om enkele leningen ging, een stuk of tien, dus dat het verhogende effect op de bedragen marginaal zou zijn. Maar nu is het een stuk harder gegaan en ik ben het wel eens met het open eind waaraan ChristenUnie/SGP refereert. Ik denk dan dat een extra lening voor starters nog steeds geen oplossing is. Hoe sympathiek het ook klinkt, ik zou het nooit aanbevelen. Op korte termijn lijkt het te helpen, maar de lening moet met rente terugbetaald worden en is dus op de lange termijn duurder voor de starters. Geld lenen kost geld, dat is alom bekend. Een open eind betekent mogelijk een prijsopdrijving en daarnaast is het niet een primaire taak voor de gemeente. We zijn nou eenmaal geen bank. Daarom ben ik een groot voorstander van een bepaald maximaal budget, dus steun ik zeker de motie voor kaders en helderheid rondom die starterslening. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Houwelingen. Als laatste spreker mevrouw Van Oversteeg van het CDA.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, dank u wel, en ook van onze kant dank voor dit voorstel, want we hebben erom gevraagd door middel van een motie en ook via het initiatiefvoorstel voor starterswoningen hebben we hier aandacht voor gevraagd, en dan zie je het toch maar mooi uitgewerkt en van instrumenten voorzien voor ons. Dus dank voor die uitwerking. In B&A hebben wij onze waardering daarvoor al uitgesproken en onze instemming ermee betuigd, dus ik zal me nu beperken tot de moties die zijn ingediend. Het moet me allereerst wel van het hart dat die bijzonder laat binnenkwamen. Gelukkig duurde deze vergadering veel langer dan ik van tevoren had gedacht, zodat ik er nog eens extra goed doorheen kon lezen.
Allereerst de motie ‘Flexibele doorstroming bij stagnatie verkoop’. Dat vind ik nou zo'n voorbeeld van een overbodige motie, want het voorstel voor die opkoopbescherming is juist om een vergunningstelsel in te voeren, waarin je dit soort dingen prima kunt opnemen. Het is ook helemaal niet gezegd dat, als een woning weet-ik-hoe-lang te koop staat – even los van de vraag of dat al gebeurt, want daar heb ik zelf bijzonder grote twijfels

bij –, je daar niet gewoon een vergunning voor kunt verlenen, waardoor die wel verhuurd kan worden.
De tweede motie gaat over bevordering van particuliere verhuur. Daar kreeg ik zelf een beetje het gevoel bij ‘eigen huisjesmelkers eerst’. Daarmee zullen wij dus ook niet instemmen. We vinden het juist goed dat de opkoopbescherming dit tegengaat, want vooral daarop, op die goedkope koopwoningen, is schaarste aangetoond. De heer Schefferlie heeft dat net volgens mij in een gloedvol betoog toegelicht. Wat dat betreft vinden we dit ook echt een voorstel waarvan ik me afvraag voor wie we dit eigenlijk doen, plús de vraag of dit überhaupt wel mág. Mag je de Gorcumse inwoners hierop wel voorrang geven?
De derde motie, ‘De starterslening (on)begrensd?’, vonden we eerlijk gezegd een beetje gekkig, omdat in het collegevoorstel juist staat dat het een goed instrument is, dat het goed werkt, dat er ook goed gebruik van wordt gemaakt en dat de financiële risico’s beperkt zijn. Tegelijkertijd snappen wij ook de oproep dat de pot op een gegeven moment gewoon op zal zijn en de aanspraak misschien groter, maar juist omdat er beperkte kosten en vrijwel geen risico mee gemoeid zijn, menen wij dat die noodzaak er misschien ook niet is, maar wij wachten het antwoord daarop even af.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Oversteeg. Wethouder Dansen namens het college voor een reactie.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel, voorzitter, en dank voor de positieve woorden, maar ook voor de twijfelende woorden, want het worstelen komt vaker terug en het is mij inderdaad niet gelukt om dat allemaal te ontworstelen, maar aan de andere kant hoor ik ook wel een gevoel dat het in ieder geval niet helemaal de verkeerde richting is. Ik ga gewoon de moties langslopen, ik denk dat dat het handigst is; er was ook veel vraag naar.
Ik begin met de motie ‘Flexibele doorstroming bij stagnatie verkoop’ van de VVD. Als uw raad vanavond het besluit tot invoering van de opkoopbescherming neemt, zal vervolgens de regeling worden voorbereid, want dat moeten we natuurlijk gewoon doen. Daarbij zal niet alleen het vergunningstelsel worden vormgegeven, maar ook de ontheffingsmogelijkheden, evaluatiepunten en alle dingen die u ons mee wilt geven kunnen hierbij worden bepaald. Hierbij kan dan ook het aspect van het langer te koop staan worden betrokken, hoewel door diverse mensen is gezegd, en dat heb ik zelf in B&A ook gezegd, dat het wel lastig te definiëren is wanneer iets te lang te koop staat. Ik ga niet herhalen wat er allemaal over gezegd is, maar het is een lastige. Wat is lang, hoe komt dat?, noem maar op, dat wordt nog moeilijk…

De voorzitter: Interruptie de heer Krol.

De heer Krol: Uiteindelijk is volgens mij de vraag om daar zelf ook een definitie aan te geven. Het zou toch, even uit de losse pols, ook zo kunnen zijn dat bij wijze van spreken op het moment dat een woning na drie maanden in de vrije verkoop te zijn geweest en niet verkocht is, een ontheffing gegeven wordt voor die vergunningsplicht?

Wethouder mevrouw Dansen: Tenzij die woning natuurlijk voor veel te duur te koop staat; dat kan ook nog.

De heer Krol: Die kanttekening hebben we gehoord. Dat is inderdaad wel iets waar serieus naar gekeken moet worden. Maar een termijn is wel aan te geven, toch?

Wethouder mevrouw Dansen: Alles is aan te geven, dat is absoluut waar. Mocht het aangenomen worden, dan gaan wij daar natuurlijk hard mee aan het werk. Daarom is die motie niet echt vreselijk nodig, omdat wij bij de uitwerking van de regeling natuurlijk alles gaan meenemen wat vanavond besproken is, maar ik ben er ook niet op tegen.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Ik vraag me af of die motie niet heel gevaarlijk is, want stel je voor dat een verkopende partij zijn eigen verkoop dwarsboomt om maar een bepaalde, nog nader te bepalen langere termijn te halen, zeg maar, dan zou die op dat moment dus wellicht wel mogen verkopen aan investeerders. Is dat geen risico dat we eigenlijk zouden moeten voorkomen, om uiteindelijk nog via een bochtje die hele markt vrij te houden?

De heer Bahlmann: Voorzitter, mag ik hierop reageren?

De voorzitter: Meneer Bahlmann.

De heer Bahlmann: Er zou benoemd moeten worden dat het een marktconforme prijs is, want dan is het duidelijk. Als dat ook benoemd wordt, is het makkelijk te zeggen: oké, een marktconforme prijs, maar na drie maanden staat hij nog te koop, dan is het volgens mij bekend.

De voorzitter: Ik ben benieuwd of de wethouder dat met u eens is.

Wethouder mevrouw Dansen: Het is op zich wel een leuke discussie, maar de regeling die wij gaan voorbereiden en al die andere punten gaan wij natuurlijk aan u voorleggen. Als op dat moment de raad vindt dat we daar te ver mee gaan, kunt u dat gewoon weer op democratische wijze aangeven. Maar ik laat het aan de raad over om te stemmen over deze motie.
Dan de motie ‘Bevordering particuliere verhuur door Gorinchemse inwoners’. Dat is een ietwat ander verhaal, vrees ik. De motie vraagt, heel kort gezegd, om ontheffing te verlenen aan inwoners van Gorinchem van de opkoopbescherming, zodat inwoners wel woningen kunnen kopen om te gaan verhuren. Bij deze motie vragen wij ons serieus af of dit wel juridisch houdbaar is. Omdat wij de motie vrij laat hebben gekregen, hebben we dat nog niet kunnen beoordelen en na kunnen vragen en dat is voor ons reden om de motie te ontraden. Los daarvan vraag ik me bij deze motie af of we dit moeten willen, want bij invoering van de opkoopbescherming moet worden onderbouwd dat voor de categorieën woningen waarvoor de regeling wordt ingevoerd schaarste bestaat en dat door deze schaarste bepaalde groepen onvoldoende kans maken op een betaalbare koopwoning. Het schaarsteonderzoek heeft aangetoond dat aan deze strenge voorwaarden is voldaan in de drie wijken waarvoor de regeling wordt voorgesteld. Dit betekent dus dat door het opkopen van woningen voor de verhuur andere groepen in de verdrukking komen, en dat zijn over het algemeen de starters en de lage middeninkomens, waarvan u in de raad al hebt aangegeven het van belang te vinden dat die juist woningen kunnen kopen. Het meer algemene belang van deze regeling om deze woningen juist beschikbaar te houden voor deze groep, zou zwaarder moeten wegen dan het individuele belang van

de inwoner die een tweede woning voor de verhuur wil kopen, denken wij. Natuurlijk zijn er ook huurwoningen nodig in de vrije sector, maar juist in die wijken waar we het over hebben zijn die voldoende aanwezig. Dat zijn juist de wijken waarin de meeste verhuurbare woningen voor de middeninkomens zijn. Ik raad dus de motie af.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Van 't Westende.

Mevrouw Van 't Westende-de Bijl: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee aanvullende vragen aan de wethouder, of eigenlijk een opmerking om mee te beginnen. Vanzelfsprekend moet het binnen de juridische kaders kunnen passen, dus het voorbehoud dat u maakt begrijpen wij vanzelfsprekend en moet ook meegenomen worden wat ons betreft. Het tweede punt is: u richt zich op de starters en de woningnood, maar hoe kijkt u aan tegen de particuliere woningmarkt en het mogelijke waterbedeffect dat naar de andere wijken bijvoorbeeld zou kunnen gaan?

Wethouder mevrouw Dansen: Ik denk dat dat een uitstekende reden is om het een en ander te evalueren na een jaar, of na twee jaar. Ik denk dat een evaluatie gewoon verstandig is, maar intussen raad ik de motie af, vrees ik.
Dan de laatste motie, 'De starterslening (on)begrensd?", van ChristenUnie/SGP en andere. Deze motie over de starterslening kan ik goed begrijpen, want je kunt terecht de vraag stellen of gemeenten deze rol als geldverstrekker zouden moeten vervullen. Oorspronkelijk werd er door veel gemeenten zo naar gekeken, maar inmiddels zijn er veel gemeenten met ons die de lening beschikbaar stellen. Het is een van de weinige instrumenten die voor relatief beperkte kosten – dat is echt zo – iets kan betekenen voor starters, iets wat gezien het initiatiefvoorstel ook een brede wens is van uw raad. Het afgelopen halfjaar is de starterslening heel hard gegaan, dus ook de vragen over een openeinderegeling en een jaarlijks budget kan ik begrijpen. Het voorstel om over deze lening in gesprek te gaan lijkt mij een goed voorstel en als u het daarmee eens bent, zou ik dan ook met het opstellen van kaders willen wachten tot we de kans hebben gehad om het daarover in de raad te hebben. Ik vind het niet zo'n heel goed idee als wij al met kaders komen. Ik zou het juist een heel goed idee vinden als de raad de voorzetten voor de kaders geeft, of in ieder geval een gesprek met elkaar voert dat ons de mogelijkheid geeft om daar bijpassende kaders bij te bedenken. Dus als ik de motie zo mag lezen dat we het gesprek hiervoor faciliteren en vanuit daar gaan kijken welke kaders op welke manier wenselijk zijn en hoe dat eruit zou moeten zien, dan wil ik deze motie graag ondersteunen.

De heer Krol: Voorzitter, als ik daarop mag reageren?

De voorzitter: De heer Krol.

De heer Krol: Dank voor uw positieve reactie op de motie voor de starterslening. Voor ons is het belangrijk dat we het goede gesprek met elkaar voeren. Als we dat gesprek eerst hebben en daarna kaders vastgelegd worden, kan ik daar prima mee leven, ervan uitgaande dat u en de organisatie achter u wel helpen om even dat gesprek voor te bereiden, zodat we dat op de juiste manier kunnen voeren met elkaar.

Wethouder mevrouw Dansen: Dat kan ik u zeker toezeggen. Wij zijn het eens en ik zal dat graag faciliteren, of laten faciliteren.

Dank u wel. Hiermee is mijn bijdrage afgerond.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga voor de tweede termijn het rijtje gewoon even af. Mevrouw Van ‘t Westende.

Mevrouw Van ‘t Westende-de Bijl: Met uw goedvinden blijf ik hier even zitten, voorzitter, want ik ga de volle twee minuten niet gebruiken.

De voorzitter: Als u het kort houdt.

Mevrouw Van ’t Westende-de Bijl: Ik doe mijn best.
Aan het adres van de heer Schefferlie, die de vraag stelde of het een motie dan wel een amendement zou moeten zijn, merk ik op dat wij hebben begrepen dat het mogelijk is om in de lokale vergunningverlening ook uitzonderingen te maken. Wat wij zouden beogen, is dat onze motie wordt meegenomen in de uitwerking en dat daarop ook een juridische toets wordt gedaan. Daarmee is het in onze ogen geen amendement.
Voor wat betreft de opkoopbescherming en de geluiden die wij hier vanuit de raadzaal horen: ja, de ruimte voor starters zien wij daadwerkelijk, maar niet voor de middenhuur en de doorstroming en het mogelijke perverse effect dat ontstaat in de andere wijken, het waterbedeffect eromheen. We hoorden net de wethouder zeggen dat er een evaluatie na een of twee jaar zou kunnen plaatsvinden. Wij zouden heel erg pleiten voor een evaluatie van het instrument na een jaar.
Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Krol.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Bij twee van de moties zijn wij zelf betrokken en daarin veranderen we niet van positie. We hebben goed geluisterd naar het advies van de wethouder over de motie ‘Bevordering particuliere verhuur door Gorinchemse inwoners’. Wij zijn niet heel erg enthousiast over het ‘eigen volk eerst’-idee dat hierachter zit. Het is ook niet in lijn met ons standpunt een halfjaar geleden, toen we het hadden over de starterslening en over de vraag voor wie die beschikbaar zou moeten komen. We hebben het toen ook gehad over mensen van buiten Gorinchem, die bijvoorbeeld wel een economische binding hebben met de stad. In lijn met die stellingname zullen wij deze motie niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Krol. Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Na de toelichting van de wethouder kunnen wij de motie van ChristenUnie/SGP in ieder geval wel steunen.
Wat betreft de motie ‘Flexibele doorstroming bij stagnatie verkoop’, moet ik zeggen dat ik er wel een beetje van schrik als ik mensen hoor zeggen dat, als een huis drie maanden te koop staat, we iets kunnen doen, terwijl ik drie maanden niet bepaald superlang vind. Tot tien jaar geleden of zo kon je een huis wel vijf jaar te koop hebben staan. Daar schrik ik dus wel een beetje van, maar ja, ik denk dat de uitslag al wel bekend is.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Veen.

De heer Van Veen: Voorzitter, ik wil het heel kort houden. Ik denk dat de

opkoopbescherming een achterhaalde discussie is, maar dat zal uiteindelijk blijken. Voor de rest heb ik voldoende aan de antwoorden van de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bahlmann.

De heer Bahlmann: Dank u wel, voorzitter. Dat verhaal met 'eigen volk eerst' zien wij niet zo. Wij zien er iets heel anders achter, de situatie namelijk dat mensen niet aan een woning kunnen komen. Als bijvoorbeeld de vriend van een schoondochter komt te overlijden en de schoonvader daarvoor eventueel een woning wil kopen, krijgt die persoon op die manier geen woning toegewezen, en dat zou jammer zijn.

Mevrouw Van Oversteeg: Nee hoor, want familie is gewoon bij wet toegestaan.

De heer Bahlmann: Ja, maar als het geen officiële familie is, maar een vriend of een vriendin, wordt dat anders.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Is het tot de heer Bahlmann doorgedrongen dat het, zeg maar, afgewogen is hoe deze deelmarkten zich tot elkaar verhouden? Het is echt niet de bedoeling dat de voorbeelden die u geeft nergens meer terecht kunnen. Nee, die kunnen nu alleen nog meer terecht dan de categorie die ondersteund wordt met het voorstel dat hier ligt. Met andere woorden: het is een correctie ten gunste van een beter evenwicht. U schetst het bijna alsof de mensen die u noemt dan met de handen in hun haar zitten. Ja, alleen, we moeten naar verhouding het beste voor alle categorieën teweegbrengen, en dat is wat hier wordt voorgesteld.

De heer Bahlmann: Dat begrijp ik, maar er zijn ook andere situaties, en die situaties hou je altijd. Dat is wat ik wilde zeggen.

De heer Schefferlie: Helder, maar dan wilt u dus de verhoudingen niet ten gunste van de starters aanpassen. Dat stel ik vast bij Gorcum Actief.

De heer Bahlmann: Nee, dat is niet zo.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de wethouder al een uitspraak doen over het evalueren van de opkoopbeschermingsprocedure en ik denk dat dat prima is.
Na de reactie van de wethouder op de motie van ChristenUnie/SGP staan wij daar positief tegenover, dus daar zullen we voor stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Met alle lof voor de startersregeling kondigen we ook hier alvast aan dat die wat ons betreft naar de toekomst toe uitgebreid wordt, zodat het gewoon een instrument blijft, en niet alleen nu. Maar starters met startersleningen moeten ook wat te kopen hebben en niet verdrongen worden door investeerders. Dus anders dan de VVD zeggen wij: starters eerst nu en investeerders eventjes pas op de plaats.
De motie over flexibele doorstroming steunen wij niet, omdat er een verkeerd effect van kan uitgaan. Het is ook eigenlijk een negatieve voorspelling, alsof het allemaal niet gaat

lukken, en er is nog geen duidelijkheid over wat lang is, dus al met al prematuur en waarschijnlijk ook gewoon geen goed idee.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Ik ga alleen reageren op de twee moties die de VVD heeft ingebracht, want eerder heb ik al op die van ChristenUnie/SGP gereageerd. Ik wil ook nog even antwoorden op de vraag die mevrouw Van ‘t Westende aan mijn buurvrouw stelde, namelijk hoe ze dan tegen de verhuur aankijkt. Dat was vooral de discussie over de vraag of de prijs marktconform is en hoe lang. Nou ja, in ieder geval langer dan drie maanden. Maar die mensen worden ook al aardig tegemoet gekomen door de bank met die overbruggingshypotheek. Ze krijgen al heel veel ruimte om hun huis kwijt te raken in de verkoop, dus vrijheid voldoende, denk ik. De bescherming van de opkoping is juist ons doel geweest en dan zie ik daar geen uitzondering voor een Gorcumse pandjesbaas. Er zijn nog ‘tig’ andere wijken en daarnaast zijn de woningen boven de NHG-grens nog steeds vrij. Dus bij beide moties zeg ik: er is nog vrijheid voldoende en ik ga er dan ook niet in mee.

De voorzitter: Dank u wel. Last but not least mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank u wel, voorzitter en ook dank aan de wethouder voor de antwoorden op de vragen die zijn gesteld. Het heeft ons positief gestemd over de motie van de ChristenUnie/SGP over het goede gesprek over het vervolg van de starterslening. Ook vanuit ons wel brede instemming alvast met het instrument ‘an sich’, maar inderdaad goed over de begrenzing en rekkelijkheid daarvan. Dus die zullen we steunen, de overige niet, maar de reden daarvan heb ik al toegelicht.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel vast dat de wethouder geen behoefte heeft aan een tweede termijn, zodat we kunnen overgaan tot stemming, allereerst over de motie om een toetsingskader uit te werken voor woningen die te lang te koop staan. Ik constateer dat er geen behoefte is aan het afleggen van stemverklaringen. Ik breng de motie in stemming.

Motie M04 wordt in stemming gebracht en met 12 tegen 11 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Houtepen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Van Houwelingen, Oostrum, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

De voorzitter: Aan de orde is de motie om ontheffing te verlenen voor de opkoopbescherming aan inwoners van Gorinchem. Geen behoefte aan een stemverklaring, stel ik vast, zodat de motie in stemming kan worden gebracht.

Motie M05 wordt in stemming gebracht en met 18 tegen 5 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden Bahlmann, mw. Hamann, Houtepen, Van Santen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, Oostrum, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Schefferlie, Tekir, Van Veen en Van Willigen.

De voorzitter: Aan de orde is de motie om een kader op te stellen dat richting geeft over de startersleningen. Geen behoefte aan stemverklaringen, concludeer ik, zodat de motie in stemming kan worden gebracht.

Motie M06 wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, Oostrum, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Ten slotte is het raadsvoorstel aan de orde. Ik stel vast dat nu wel behoefte is aan het afleggen van een stemverklaring. Mevrouw Van ’t Westende.

Mevrouw Van ‘t Westende-de Bijl: Voorzitter. Voor ons weegt de inzet van de aangenomen moties zwaar, dat zorgt er in ieder geval voor dat we een doelgroep niet uit het oog verliezen. Verder zijn we content met de toegezegde evaluatie. Ook de andere drie maatregelen acht ik van belang om starters te ondersteunen. Er is echter wel verdeeldheid in onze fractie. De heer Van Santen en ik zullen voorstemmen, de heer Houtepen tegen.

De voorzitter: Ik zie dat de heer Houtepen ook een stemverklaring wil afleggen.

De heer Houtepen: Ja, ik denk dat het goed is om dat toch even toe te lichten. Eerder werd al de metafoor gebruikt van een dagmenu en voor mij is dit een beetje alsof je vegetariër bent en het hoofdgerecht van het dagmenu een grote biefstuk is. Dit gaat zodanig tegen mijn liberale principes in, dat ik tegen het voorstel zal stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Verder geen stemverklaringen meer, stel ik vast. Dan breng ik het raadsvoorstel in stemming.

Het raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en met 22 stemmen tegen 1 stem aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, Oostrum, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

Tegen heeft gestemd het lid Houtepen.

8. Overzicht begrotingswijzigingen 30 november 2023 (2023-890110)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9. Eventuele moties vreemd aan de orde van de dag

Geen.

De voorzitter: Dames en heren. Alvorens de vergadering te sluiten, wil ik even stilstaan bij de voorlopig laatste raadsvergadering van mevrouw Van Oversteeg. Zij zal in december met zwangerschapsverlof gaan en in de volgende raadsvergadering, op 19 december, zal haar tijdelijke vervanger, de heer Kuijten, namens het CDA worden geïnstalleerd als raadslid. Wij wensen mevrouw Van Oversteeg allemaal een voorspoedige voortzetting van de zwangerschap, een perfecte bevalling en een gezonde gezinsuitbreiding toe, met dank voor al haar inzet. *(Applaus)*

10. Sluiting

De voorzitter sluit te 23.03 uur de vergadering.

Sprekersindex:

Alba Heijdenrijk, mw. W.T.J., 7, 8, 45, 50, 59

Bahlmann, B.C.S, 30, 31, 38, 41, 50, 52, 55, 58, 59

Boer, M. de, 18, 19, 20, 25, 26

Dansen, mw. E.L., 3, 4, 5, 7, 8, 55, 56, 57

Geest, J.P. van der, 8, 10, 13, 14, 15, 18, 21, 23, 24, 26

Groot, mw. P. de, 14, 22, 33, 38, 43, 46, 48, 58

Hamann, mw. E.W.H., 6, 8, 15, 22

Houtepen, M.C., 31, 32, 38, 61

Houwelingen, A.C. van, 17, 24, 25, 27, 45, 53, 59

Klein, J., 2, 3, 4, 5

Krol, A., 46, 55, 57, 58

Mager, mw. A., 6, 7, 33, 34, 35, 36, 39, 41

Oversteeg, mw. J. van, 32, 35, 36, 54, 58, 60

Pagter, M. de, 12, 21, 30, 37, 42

Pellikaan, mw. L.P.W., 28, 30, 31, 34, 37, 40

Roeland, P.M., 12, 13, 14, 21, 22, 27

Santen, N. van, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27

Schefferlie, P.C.J., 43, 44, 45, 49, 51, 52, 55, 58, 59

Tekir, I., 5, 10, 14, 17, 19, 20, 21, 22, 26, 32, 38

Veen, D. van, 33, 36, 39, 40, 41, 49, 58

Westende-de Bijl, T. van ‘t, 46, 57

Willigen, C. van, 16, 17, 19, 20, 23, 24, 27